

Skrivnostno izginotje »boeinga« nad otokom Sahalin

V južnokorejskem letalu umrlo 269 oseb ZDA trdijo, da so ga sestrelili Sovjeti

Agencija TASS zavrača obtožbe in pravi, da so sovjetski lovci skušali pomagati »boeingu«, ki je nadaljeval v smeri proti Japonskemu morju

TOKIO — Južnokorejski »boeing 747«, ki je letel na poti New York - Seul, je izginil, potem ko je kršil sovjetski zračni prostor nad otokom Sahalin. Na krovu letala je bilo 240 potnikov in 29 članov posadke, za katere ni upanja, da bi se rešili, kajti letalo je imelo takrat le malo goriva. Do te nove tragedije je prišlo prejšnjo noč in ni povsem razčiščena ter kaže, da bo izginotje letala imelo še hude posledice v odnosih med Sovjetsko zvezo in ZDA. V Beli hiši so namreč prepričani, da so južnokorejski »boeingi« sestrelili sovjetski lovci. Na letalu je bil tudi ameriški poslanec Larry McDonald.

Po pričevanju japonskih oblasti naj bi do izginotja, strmoglavjenja ali sestrelitve prišlo okrog 21. ure 31. avgusta, ko je japonsko letalstvo še zadnjič videlo »boeing 747« na svojih radarjih, nakar naj bi se izgubil v nič. Vendar pa so japonske obveščevalne službe, tako pravijo v Tokiu, pospešile pogovor pilotov sovjetskih lovcev, iz katerega naj bi bilo dovolj očitno razvidno, da so prav ti sestrelili južnokorejsko letalo.

Zaradi vsega tega ni bilo treba dolgo čakati na reakcijo v Washingtonu. Predsednik Reagan je naročil državnemu tajniku Shultz, da »zahteva od sovjetskih oblasti natančno poročilo o sestrelitvi južnokorejskega letala, ki je pomotoma kršilo sovjetski zračni prostor«. In res, Shultz je obtožil SZ, da so njeni lovci na neopravičljiv način streljali na »boeing«. Pri tem je govoril o »neizpodbitnih dokazih«, kot je na primer ta, da je osem sovjetskih lovcev kar dve uri spremljalo južnokorejsko letalo, ne da bi skušalo kontaktirati pilota. V Beli hiši tudi zatrjujejo, da je letalo padlo v sovjetske teritorialne vode in da ni preživelih. Shultz je nadalje dejal, da so Sovjeti streljali na »boeing« točno ob 20.26 po italijanskem času, še prej pa so se piloti posvetovali s svojimi nadrejenimi na zemlji.

V Moskvi so šele proti večeru reagirali na ameriške in japonske obtožbe, potem ko so na zunanjem ministrstvu ves dan zagotavljali, da o »letalu ničesar ne vedo in da ni na sovjetskem ozemlju«. Znano je, da so sovjetske oblasti v svojih odgovorih zelo previdne in najbrž zato niso hotele dati točnejših podatkov, ki pa jih je okrog 19.30 včeraj vendarle posredovala tiskovna agencija TASS. Res je, pravi agencija v komunikaciji, sovjetski lovci so prestregli letalo nad otokom Sahalin, vendar ga niso sestrelili: zgledalo je, da je letalo v težavah in pilot ni odgovarjal na pozive, tako da je bila vsaka pomoč, kljub dobri volji, zaman.

Skratka, v Moskvi niso neposredno odgovorili na Shultzove obtožbe, v celoti pa se vest agencije TASS glasi takole: »Neidentificirano letalo je letelo v sovjetskem zračnem prostoru nad Kamčatko (prihajalo je s Tihega oceana) in potem spet kršilo sovjetski zračni prostor nad otokom Sahalin v noči od 31. avgusta na 1. september. Letalo ni imelo pozicijskih

luči, ni odgovarjalo na vprašanja in se ni povežalo z radiom. Lovci protiletalske obrambe, ki so poleteli proti letalu, so skušali pomagati in voditi letalo k najbližjemu letališču. Letalo pa ni reagiralo na signale in opomine sovjetskih lovcev in je na-

daljevalo polet v smeri proti Japonskemu morju. To je vsa reakcija sovjetskih oblasti, ki pa bo v prihodnjih dneh vsekakor dobila ostrejšo tona.

Naj bo tako ali drugače, na dlani je, da je izgubilo življenje kar 269

oseb, poleg tega pa bo dogodek brez dvoma vplival tudi na ženevska pogajanja in na odnose Zahod-Vzhod. Kaže, da bo tekla o tem tudi razprava v Združenih narodih, kot so dali razumeti na sedežu OZN v New Yorku.

KONČNO DOSEŽEN SPORAZUM O DELOVNI POGODBI KOVINARJEV

RIM — Osnutek načrta za obnovo delovne pogodbe, ki zadeva več kot milijon delavcev, kovinarjev zasebnih podjetij, je bil podpisan včeraj ob 15. uri v kabinetu ministra za delo De Michelisa. Sporazum, o katerem bodo razpravljali danes na skupščini v podjetjih ter ga morebiti odobrili, je bil dosežen po skoraj 23 urah neprekinjenih pogajanj med ministrom De Michelisom ter delegacijami Federmeccanice (delodajalci),

ki jo je vodil Felice Mortillaro ter FLM (sindikati) pod vodstvom treh generalnih tajnikov Pia Gallija, Raffaela Moresija ter Silvana Veronesija. Nova pogodba bo ostala v veljavi do 31. decembra 1985.

V nadaljevanju navajamo glavne značilnosti nove pogodbe kovinarjev:

Mezde: poprečni mesečni povišek znaša 96.000 lir ter bo razdeljen na tri obroke: od 1. septembra 1983, od

prvega januarja 1984 in od prvega januarja 1985.

»Una tantum«: predvideno je enkratno nakazilo v znesku 356.600 lir. 226.000 jih bodo delavci prejeli s septembrsko plačo, ostalih 130.000 pa v januarju 1984.

Delovni urnik: delavci »turnisti« bodo deležni dejanskega letnega skrajšanja delovnega časa za 28 ur, medtem ko bodo prejeli plačo za drugih 20 ur. Delavci »normalisti«,

ki ne delajo na tekočih trakovih, bodo deležni pet grup po 8 ur, ki jih bodo lahko izkoristili z individualnim ali kolektivnim dopusti. Za livarje se bo delovni čas skrajšal za 20 ur od 1. junija 1985 naprej.

Odmorji med delom: ne bo mogoče ponovno absorbirati v skrajšanje delovnega časa odmorov in razdobja počitka, ki jih narekujejo fiziološki ali

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Gospodarstvo in zunanja politika na zasedanju kabinetnega sveta

RIM — Gospodarstvo in zunanja politika sta bila na dnevnem redu zasedanja kabinetnega sveta, ki se je sestel včeraj popoldne.

Kar zadeva gospodarska vprašanja je kabinetni svet začel razpravo o proračunu in o finančnem zakonu za leto 1984. Za leto 1983 so sklenili spet predložiti zakonski odlok, ki ga je že predložila Fanfanijeva vlada in ki bo zapadel čez 10 dni. Sklenili so tudi, da javni primanjkljaj ne bodo preko mere krčili, saj za to ni časa in niti sredstev. Odločno krčenje pa je

predvideno za leto 1984, da bi primanjkljaj ohranili v mejah 80 tisoč milijard lir. Nekaj novosti gre za beležiti na področju boja proti inflaciji, da bi namreč na neki način skušali omejiti porast cen na drobno.

Govor je bil tudi o zunanji politiki. Na dnevnem redu je bila razprava o položaju v Libanonu, vendar je vest o strmoglavljenju južnokorejskega letala izpodrinila dogajanja na Bližnjem vzhodu v zanimanju prisotnih.

R. G.

Kriza v slepi ulici

Pogajanja za rešitev politične krize, ki pesti tako tržaško občino kot pokrajino, so zašla v slepo ulico. Nekateri voditelji Liste za Trst so namreč znova potrdili, da nasprotujejo vsakemu neposrednemu ali tudi posrednemu sodelovanju s Krščansko demokracijo, ki bi morala biti glavni člen nove šeststranske koalicijske. Bolj previden pa je politični tajnik melonarskega gibanja Giuricin, ki se ogreva za neke vrste »konstruktivno« opozicijo LpT v tržaških izvo-

ljenih svetih. Tržaški občinski svet se bo sestel v petek, 16. septembra, na dnevnem redu ima izvolitev novega župana in novega odbora. Stranke imajo torej na razpolago še več kot dva tedna za izhod iz krize.

KD je medtem včeraj ponudila listi nekako protitež njenim zahtevam ter dala vedeti, da je pripravljena »črtvovati« župansko mesto v zameno za jasne in stvarne programe.

NA 5. STRANI

Letos z združeno ekipo

Sinoči je bila v Nabrežini tiskovna konferenca, na kateri so predstavili novo združeno žensko odbojgarsko ekipo, ki bo nastopala v drugoligaškem italijanskem prvenstvu.

Moštvo, ki ga sestavljajo odbojkarice Bora in Sokola, bo letos nastopilo pod imenom Sokol Meblo in bo domače tekme igralo v Nabrežini. Trener združene ekipe je Rečan Anton Jurman in Rečanka je tudi »tuja« igralka Vlasta Pesaressi.

Kot je v uvodnem nagovoru omenil predsednik ŠD Sokol Antek Terčon je do združene ekipe prišlo na pobudo štirih naših društev, ki gojijo odbojko (Bor, Breg, Kontovel in Sokol), da bi v drugi ženski italijanski ligi imeli svojo zastopnico, ki se bo lahko enakovredno boril z najboljšimi in bo v ponos vsemu našemu športu.

Tiskovne konference so se med drugimi udeležili tudi predsednik ZSSDI Odo Kalan, predsednik pokrajinske odbojgarske zveze Jacolino, delegacija Mebla (pokrovitelj združene ekipe v tej sezoni), predstavniki odbojgarskih društev in drugi.

Širše poročilo o novi združeni ekipi v naši jutrišnji številki.

Gospodarski in politični položaj na Goriškem

Pokrajinski odbor KD v Gorici je zahteval sestanek delegacij tajništva strank deželne večine, da bi ta prisilila socialiste, republikance in socialdemokrate v Trzinu, da spoštujejo na deželi sprejete sporazume o sestavi podobnih koalicij tudi v pomembnejših občinah. V Trzinu pa so PSI, PRI in PSDI dosegli sporazum s komunisti za vodenje tiste občinske uprave. Trzin je, po številu prebivalstva, na petem mestu v naši deželi. Goriškim demokratizmom ne prija niti sporazumi med PSI in PRI v Gradežu, kjer naj bi prišlo do koalicije s KD.

Krščanska demokracija meni tudi, da je treba preveriti delo v drugih krajevnih upravah, še zlasti v občini Gorica, ki preti z izgonom kakšnega partnerja iz večinske koalicije. Prav tako grozi, da ne bo vseh partnerjev sprejela v pokrajinsko upravo.

VEČ NA 8. STRANI

Zaposlitveni položaj na Goriškem ni med najbolj rožnatimi. Velike tovarne krčijo osebe s tem da ne zamenjajo tistih, ki gredo iz podjetja. Prav tako delajo tudi v manjših obratih. Marsikatera tovarna je že zaprla svoja vrata, druge so na tem da odpustijo delavce. Se vedno veliko delavcev je v dopolnilni blagajni in v trziški ladjedelnici bodo skoro gotovo čez nekaj tednov precej delavcev poslali v dopolnilno blagajno ker ni naročil. Zaradi zmanjšanja prihodov kupcev iz Jugoslavije v goriške trgovine ni moč najti zaposlitve niti v trgovini na drobno.

Še posebno hud je položaj v trziški ladjedelnici, kjer ni naročil za nove ladje, čeprav so tehniki in delavci tega podjetja strokovno zelo podkovani.

O vseh teh vprašanjih je našemu goriškemu uredniku dal intervju tajnik goriške delavske zbornice Luciano Pini.

VEČ NA 9. STRANI

● Kovinarji

NADALJEVANJE S 1. STRANI

tehnološki razlogi, razlogi škodljivosti in potreba po okrepitvi.

Prožnost: podjetja bodo lahko izkoriščala individualno izredno delo (brez pogajanja s sindikati) v višini 32 ur za «turniste» in «normaliste» ter 40 ur v podjetjih do 200 nameščenec. Potrebno je le 24-urno opozorilo (razen v nujnostnih primerih). Letne nadure ostanejo v višini 150, 200 in 210 ur.

Part time: delni delovni čas se smatra za koristen za prožnost in ubranost dela.

Kadri: v okviru pete kategorije bodo izbrani delavci z visokimi sposobnostmi, ki jim bo priznan profesionalni dodatek v višini 30.000 lir (kosmatih) mesečno. V sedmi kategoriji bo ta dodatek znašal 1. 1984 30.000 lir, 1. 1985 pa 70.000 lir.

Pogodbeno delo: tarife pogodbene dela (akordno) bodo morale biti določene tako, da bo delavec deležen koristi, ki ne bi bila nižja od naslednjih odstotkov minimumov: 7 odst. do decembra letos, 6,5 odst. od 1. januarja 1984 in 6. odst. od 1. januarja 1985.

Pogodbe v podjetjih: ne bodo dopuščena pogajanja o materijah, ki jih je pogodba že definirala. Poviški mezd se morajo določiti tako, da vsebujejo vsak povišek, ki ima kolektivni pomen v podjetju, in sicer v razdobju 18 mesecev ter začeni s 1. junijem 1983.

Pogodba začne veljati 1. septembra 1983 ter bo zapadla 31. decembra 1985.

Podpis pogodbe so stranke komentirale tako:

Generalni tajnik FIOM Pio Galli je poudaril, da so bila pogajanja težka, bolj kot kdajkoli, ker so FIAT in najbolj zagrizeni predstavniki delodajalcev skušali ponižati in poraziti sindikate. To so poskušali do konca, tudi potem ko so zavrnili Scottijev osnutek. Galli je priznal, da je De Michelis ravnal v skladu s Scottijevim predlogom.

Generalni tajnik FIM - CISL Raffaele Morese je pohvalil Scottijevo zasnovno ter dejal, da vnešene spremembe jamčijo delavcem večje gotovosti. Tudi Morese je poudaril, da je bil poražen načrt Federmeccanice, da bi zbrisala vlogo sindikata.

Podobne misli je izrazil tudi Franco Lotito, vsedrjavni tajnik UILM.

Zadovoljen je tudi Mortillaro, predstavnik Federmeccanice, ki meni, da je bila s to pogodbo dosežena inverzija teženj, ki naj bi približala italijanske sindikate evropskim.

Minister De Michelis je že včeraj obvestil predsednika Craxija o doseženem sporazumu. Pohvalno pa se je izrazil glede dela, ki ga je pred njim opravil minister Scotti.

Nekaj izjav je podal tudi minister Scotti. «Kdor je vedno zaupal v razum — je dejal minister — mora sprejeti podpis pogodbe z zadovoljstvom.»

V Jugoslaviji se je začela turistična sezona

BEOGRAD — Turistično sezono, ki se je začela včeraj, so letovišča pričakala z nižjimi cenami in s skupno okoli 575.000 gosti. Med njimi je po ocenah Turistične zveze Jugoslavije okoli 1368.000 tujcev. Samo na Jadranu je okoli 470.000 turistov, od tega 300.000 tujih. Obisk za to obdobje leta ni slab, turistični delavci pa upajo, da jih na ceditlu ne bodo pustili niti jesenski gostje. Ko napovedujejo dobro sezono gre to predvsem na račun cen, ki so zdaj za 20 do 30 odstotkov nižje.

(dd)

Predsednik Craxi ob obletnici uboja generala Dalla Chiese

Vlada za učinkovitejše nadaljevanje boja proti velikemu organiziranemu kriminalu

PARMA — «Izziv državi je še vedno živ, grozeč in poln pasti. S to zavestjo se spominjamo mučeniške smrti zakoncev Dalla Chiese, številnih sodnikov, politikov in pripadnikov varnostnih sil, ki so z življenji plačali zavzetost za zaščito zakonov, javne morale in varnosti vseh državljanov,» je med drugim izjavil predsednik vlade Bettino Craxi po kratki in preprosti svečanosti na palermskem pokopališču ob prvi obletnici uboja generala Carla Alberta Dalla Chiese.

Predsednik Craxi se je spominu žrtv mafijskega zločina oddolžil v zasebni obliki, spremljali pa so ga generalovi najožji sorodniki, predstavniki parmskih javnih oblasti in tamkajšnje socialistične stranke. Craxi je v svoji izjavi tudi dejal, da je Dalla Chiesa izgubil življenje še preden je lahko, z vsem pogumom in z

zvestobo načelom, ki sta ga odlikovala, začel svoj zadnji boj proti organiziranemu kriminalu. Spomin nanj pa pomeni obvezo za nadaljevanje boja, ki ga gre opremiti z novimi sredstvi in možnostmi, da bi končno osvobodili deželo in njena najbolj prizadeta območja pred duševnim pritiskom velikih kriminalnih organizacij.

Ob jutrišnji prvi obletnici umora generala Dalla Chiese, ki je 3. septembra lani padel pod mafijskimi streli, potem ko je komaj prevzel dolžnost visokega vladnega komisarja za boj proti mafiji v Palermu, je siciliska deželna vlada razobesila lepake, s katerimi se klanja njegovemu spominu in hkrati izraža solidarnost sodnikom in varnostnim silam, ki so v svojem trdem boju vsak dan izpostavljeni nevarnosti.

Novo anonimno pismo iz tujine o ugrabitvi Emanuele Orlandi

MILAN — Spet novosti v zvezi z ugrabitvijo Emanuele Orlandi. V redakciji tiskovne agencije ANSA v Milanu so včeraj prejeli v turščini napisano pismo, ki pripisuje ugrabitev Orlandijeve neki turški kulturni organizaciji. «Sivi volkovi», tako se organizacija imenuje, naj bi torej ugrabili Emanuele Orlandi.

Pismo je bilo odposlano iz Oltena v Švici 28. avgusta, njegova vsebina je pa dokaj zmedena, polno je slovničnih napak in sploh nima interpunkcije. Iz turščine v italijanščino ga je prevedla uslužbenka turškega veleposlaništva v Milanu in se glasi nekako takole: «Tisti, ki so ugrabili Emanuele Orlandi, so člani turške kulturne organizacije v Švici in sam načrt ugrabitve je delo organizacije. Tudi atentat na papeža so pripravili oni, Serdar Celebi, Agca, Omer Bagci in predsednik organizacije Ilyas Kaya. In če so izvedli atentat, zakaj ne bi ugrabili tudi dekleta? Z grožnjami skušajo rešiti svoje može in oni v tem trenutku dobro vedo, kje je dekle. Jaz sem samo opravil svojo dolžnost in od vas je sedaj odvisno, če verjamete

temu besedilu. Po mojem bi bila lahko Emanuela tudi v Švici. Pozdrave». To je torej tekst pisma, ki je podpisano s kar petimi velikimi začetnicami, najbrž kakšnega imena.

V vsem tem dolgem času, odkar so ugrabili Emanuele Orlandi (že 71 dni), je to drugič, da pride neko «obvestilo» iz tujine. V obeh primerih pa je navedena skrajnosedničarska turška organizacija «sivih volkov».

Medtem so se včeraj zjutraj nadaljevale raziskave na morju v bližini mesteca Vieste, predvsem pa na «otočku polj». Tam naj bi bilo truplo Emanuele Orlandi, kot je včeraj zatrjeval v telefonskem pozivu redakciji Gazette del Mezzogiorno anonimni član «turške protikršćanske fronte Turke». Karabinjerji so prečesali doberšen del obale in otočkov, vendar doslej še niso našli nobenega sledu. Prav tako niso našli «sporočila», ki naj bi bilo ob trupu Emanuele Orlandi. Vse kaže, da je šlo tako za znašanje kakega psihopata in tudi preiskovalci so istega mnenja.

Po dveh letih pokoja mora spet na delo

VIDEM — Tudi to se zgodi v Italiji, da človek, ki že dve leti uživa pokojnino, mora spet na delo, pa čeprav samo za en dan, ker izračuni niso točni.

«Žrtev» birokracije je furlanski tenor Bruno Sebastianutto, ki je po 19 letih, 6 mesecih in enem dnevu poučevanja na osnovnih šolah zaprosil za upokojitve, kot je to predvidel val zakon. In res, Sebastianutto je dve leti užival pokojnino, nakar so ga na zakladnem ministrstvu te dni ugotovili, da mu manjka še en dan poučevanja. Zaradi tega naj takoj vrne celoten znesek, ki ga je prejel v dveh letih. Vendar se furlanski tenor ni vdal. Pritožil se je na deželno upravno sodišče, ki je dalo Sebastianuttu prav in odločilo, da mora poučevati še en dan. Vendar nihče tega še ni poklical, da bi zadostil temu, tako da je Sebastianutto tožil videmsko šolsko skrbništvo, ki je pravzaprav vsega krivo.

Začetek popravnih izpitov

RIM — Po vsej Italiji so se danes za približno 600.000 dijakov višjih srednjih šol začeli popravni izpiti.

Po italijanskih zavodih je bila danes na vrsti pismena naloga iz italijanščine; slovenski dijaki pa so se poskušali v nalogi iz slovenščine. Naslovov spisov ne določa ministrstvo, temveč jih samostojno izbira učno osebje šol.

Popravni izpiti se bodo nadaljevali do 9. septembra, ko bodo objavili izide. Vrstni red predmetov popravnih izpitov pa je odvisen od tipa šol. Jutri čaka klasike na primer preizkušnja iz latinščine, po tehničnih zavodih pa je na vrsti naloga iz tujega jezika.

Šolska vrata se bodo za vse šolarje in dijake odprla 15. septembra. Pouk bo trajal do 16. junija 1984.

Koliko nas stane kavica?

RIM — Že dalj časa morajo ljubitelji kave plačevati za majhno skodelico dišeče temne pijače 500 lir. Na prvi pogled se nam s splošno draginjo cena ne zdi pretirana, ko pa si ogledamo podatke, ki jih je ravno te dni izdala italijanska «Zveza potrošnikov», uvidimo, da je morda treba kavico le nekoliko predrago plačati.

Podatki namreč pravijo, da plačujejo potrošniki petkrat višjo ceno, ki jo za skodelico kave porabi tisti, ki jo nabavi. Upravitelj lokalov tako zasluži na kilo kave, ki je večkrat izredno slabe kvalitete 83 tisoč lir.

«Zveza potrošnikov» nadalje trdi, da bomo po lokalih izdali za druge pijače od dvakrat do osemkrat več kot te v resnici stanejo na trgu.

Italijansko združenje upraviteljev je na te ostre opazke odgovorilo, da je treba k cenam prištevati tudi stroške za delovno silo, davke, luč in celo ogrevanje.

Danes odločitev o Toniju Negriju

RIM — Parlamentarna komisija, ki se bo morala izreči o tem ali bodo radikalnega poslanca Tonija Negrija aretirali in ga aretiranega sodili na procesu «7. april», se bo spet sestala danes zjutraj. Zasliševanje Tonija Negrija se je namreč včeraj nekoliko zavleklo, tako da so zasedanje in sklep morali odložiti na današnji dan.

Prevladuje mnenje, da bo o Negrijevi usodi odločal glas komunističnih članov komisije. Demokristjani, republikanci in liberalci so že vnaprej povedali, da bodo oni glasovali za takojšnjo aretacijo poslanca Tonija Negrija, ki bi mu tako odvzeli parlamentarno imuneteto.

Komunisti bodo baje skušali uveljaviti svoj kompromisni predlog, se pravi komisija bi morala dovoliti, da sodišče sodi Toniju Negriju, kar pa zadeva njegovo aretacijo bi za slednje počakali na prvostopenjsko razsodbo. Gre za ponovno novost v stališču komunistov, ki so bili do prekinitve razprave, se pravi pred velikim

šmarom, glede vprašanja aretacije Tonija Negrija dokaj razklani. Komunisti bodo tako skušali posredovati med zahtevo tistih, ki bi hoteli takojšnjo aretacijo in onimi, ki zahtevajo, v bistvu samo radikalci, da se Toniju Negriju prizna parlamentarna imuneteta. V svojem stališču upošteva komunisti celo vrsto dejavnikov politično-pravnega značaja in ne nazadnje dejstvo, da je bil Toni Negri že leta v zaporu, ne da bi kdorkoli ugotovil ali je v resnici kriv ali ne.

Mojsov na Norveškem

OSLO — Norveški kralj Olaf V. je včeraj sprejel jugoslovanskega ministra za zunanje zadeve Lazara Mojsova, ki je končal obisk na Norveškem. V krajšem pogovoru sta izrazila zadovoljstvo zaradi uspešnega razvoja sodelovanja med deželama.

Kratek stik vzrok požara v kinu Statuto

TURIN — Sedem mesecev je minilo od velike turinske tragedije, požara kinodvorane «Statuto», kjer je življenje izgubilo 64 gledalcev. Šele včeraj je sodnik Giancarlo Caselli, ki vodi preiskavo, lahko izjavil, da je bil vzrok katastrofalnega požara kratek stik.

Do zaključka je prišla ekipa izvedencev, ki je tako ugotovila, da je treba možnost atentata, to je namerenega požara, dokončno izključiti.

Po temeljiti tehnični preiskavi so izvedenci lahko dokazali, da so ognjeni zublji, ki jih je kratek stik povzročil, zajeli najprej vhodno vežo in se nato hitro razširili na zaveso, ki ločuje vhod od dvorane. Nihče izmed gledalcev, ki so vohodu kazali hrbet, se torej ni mogel zavedati, kaj

se dogaja. Ko so pa nekateri opazili plamene, je bilo že prepozno. Ogenj je namreč hipoma rasel, saj je takoj načel preproge in tapiserijo. Pri tem so se sproščali strupeni plini in prav ti so vzrok smrti gledalcev v galeriji. Skoraj vsi so namreč umrli zaradi zadušitve.

Izvedenci so v doslej povedali, da je bila električna napeljava v izredno slabem stanju; zraven tega so jo večkrat tudi površno popravili. Tudi vrata pomožnega izhoda niso odgovarjala predpisom o gotovosti.

Na podlagi ugotovitev tehnične preiskave je sodnik Caselli obtožil lastnika kinodvorane Raimonda Capello večkratnega nenamerenega umora. Poziv na sodnijo so te dni poslali tudi Capellovemu sodelavcu Antoniu Iozzii.

Več pobud za združevanje dela in sredstev

BEOGRAD — Po najnovejših podatkih so v minulih dveh letih in pol podpisali okoli 300 samoupravnih sporazumov o združevanju dela in sredstev sklada federacije za nerazvite na skupnih razvojnih programih v gospodarsko nezadostno razvitih republikah in na Kosovu. V BiH so podpisali 122 sporazumov, Črni gori 17, Makedoniji 121 in na Kosovu 40.

Kot je poudarjeno v poročilu sklada federacije za nerazvite skupščine Jugoslavije, hkrati dejstvo, da je bilo v prvi polovici leta precej novih pobud za združevanje in da se nadaljuje proces usklajevanja skupnih razvojnih programov. Sodeč po teh podatkih je vtis, takšno oceno pa je izrekel tudi ZIS, da pomenijo doseženi rezultati uspeh, čeprav združevanje ne poteka v skladu s predvidenji. Po zakonu o stalnih sredstvih sklada, ki znašajo 1,86 odstotka družbenega proizvoda gospodarstva Jugoslavije, bodo stalna sredstva sklada od leta 1981 do 1985 znašala 232 milijard dinarjev. Od tega naj bi polovico zagotovili z združevanjem dela in sredstev.

Na ta način so do zdaj angažirali več kot 30 milijard dinarjev ali 26 odstotkov. Odstotek efektivno vplačanih sredstev sklada iz združevanja na račun investitorjev je občutno manjši, saj znaša samo 13,9 odstotka skupno predvidenih sredstev. (dd)

Jugoslovanska vlada o energetske vprašanjih

BEOGRAD — Zvezni izvršni svet je na včerajšnji seji sprejel sklep o podaljšanju veljavnosti ukrepa o racionalni oskrbi tržišča z naftnimi derivati. Pogoj oskrbe državljanov, kmetovalcev, obrtnikov in drugih se torej ne bodo spremenili.

ZIS je hkrati izdal pooblastila za tisk bencinskih bonov za četrto trimesečje, ki jih bodo pravočasno razdelili potrošnikom.

Kar zadeva nafto in naftne derivate so na seji ugotovili, da je proizvodnja manjša od načrtovane in da bo nujno potrebno sprejeti ustrezne ukrepe za redno oskrbo tržišča s temi proizvodi.

ZIS je sicer preučil energetske razmere v Jugoslaviji in ugotovil, da so skrajno resne. Zaradi dolgotrajne suše je dotok vode v akumulacije hidroelektrarn najnižji v minulih 40 letih. Akumulacije se tudi hitro praznijo, tako da primanjkuje okoli milijarda kilovatnih ur električne energije.

V minulih mesecih je bila poraba elektrike manjša, tako da je bila oskrba v glavnem dobra. V zadnjih dneh pa se je občutno povečala, tako da se je elektro-energetski položaj zelo poslabšal. Proizvodnja premoga je sicer večja za 8,5 odstotka v primerjavi z lanskim letom, tako da so omogočeni pogoji za večjo proizvodnjo električne energije v termoelektrarnah. (dd)

Napeto ozračje: letalonosilka «Foch» odplula proti Libanonu

Strojnice še vedno parajo negotovo premirje v Libanonu

BEJRUT — Zagrizeni in nenadni rafali iz mitraljezov in brzostrelk so včeraj zjutraj še parali smrtno tišino v izmučenem Bejrutu ter spravljali v nevarnost hrško premirje med libanonsko vojsko ter šiiti organizacije «Amal». Vojska kontrolira glavne ulice v mestnih četrtih: celotno obrežje, Corniche Mazraa ter stranske notranje ulice. Noč je potekla v znaku napetosti. Libanonska vojska je pod varstvom policijske ure in popolne zatemnitve (električni tok je bil odzvet) postavila cestne zapore na glavnih križiščih.

V včerajšnjih jutranjih urah so vojaki skušali prodirati globlje v muslimanske ljudske četrti. Toda na razna sporočila po radiu kot «Opravljen nalog» in podobno je bilo še slišati odgovore z regljanjem mitraljezov. Po tem so morali spet poseči vmes topovi.

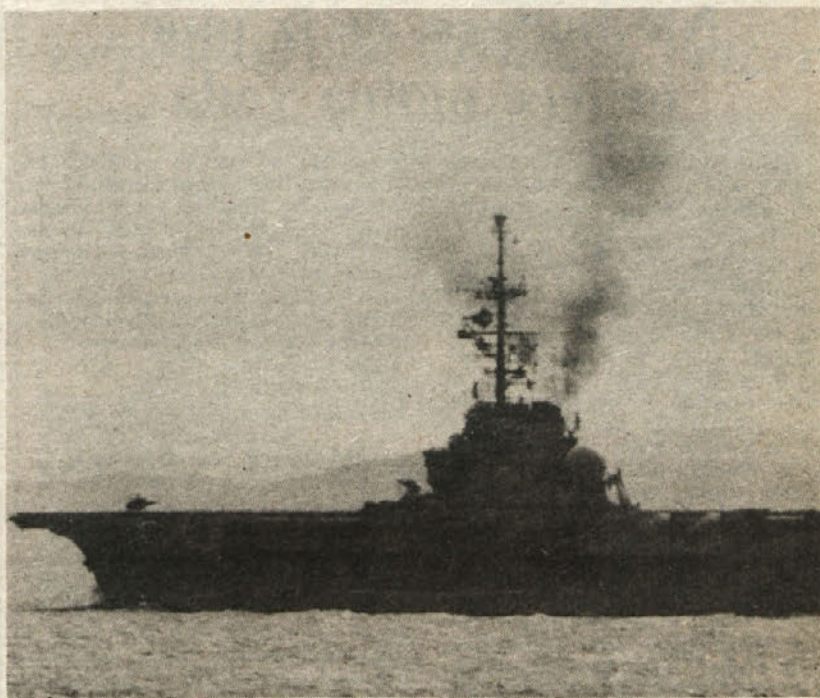
Predsednik Džemajel je pozval vse predstavnike političnih strank na srečanje, na katerem naj bi se dogovorili o prenehanju sovražnosti. Valid Džumblat, predsednik socialno-napredne stranke ter leader družov je odgovoril iz Damaska z odločnim «ne». Prav tako je odgovoril tudi Nabi Berri, šiitski poglavar organizacije «Amal». Džumblat je tudi obtožil mirovne sile, da niso bile po-

polnoma nepristranske ter je tako opravičil topovski bombardiranje s šufa položajev libanonske vojske.

Koliko je v resnici mrtvih v tej državljanski vojni, se še ne ve. Vojska je uradno priznala, da je imela 42 mrtvih in 176 ranjenih. Koliko v tih na drugi strani in koliko je mrtvih civilistov, se ne ve. Verjetno jih je že več kot sto. Falangisti pa obtožujejo nasprotnike, da so poklali ljudi na šufu in drugje. V Bashuri pa je padel izstrelek «grad» na neko poslopje ter zasul ducat ljudi.

Po ostrih bojih prejšnjih dni pa stopa bolj v ospredje politični in mednarodni pomen libanonskih dogodkov. Francoska vlada je ukazala poveljniku letalonosilke «Foch», da zapusti v današnjih jutranjih urah vojno luko Toulon ter zapluje proti Libanonu. Letalonosilka «Foch» je dolga 265 m ter nosi kakih 40 letal («super etandard» in «alizes») ter nekaj helikopterjev. Razpolaga tudi z najsodobnejšimi elektronskimi napravami.

V izjavi, ki jo je včeraj objavila «Tass» je rečeno, da Sovjetska zveza zahteva umik večnarodne mirovne sile iz Libanona. V izjavi je še rečeno, da bi Amerikanci utegnili uporabljati «pershing» in «cruise» v Libanonu, če bi jih že imeli v Evropi.

Arhivski posnetek francoske letalonosilke «Foch» med plovbo (Telefoto AP)

Pretežno miren značaj manifestacij na Poljskem

VARSAVA — Tretja obletnica podpisa sporazumov med delavci in vlado v Gdanskju je potrdila, da je velik del Poljakov še zvest idealom izpred treh let, medtem ko je občutno manj tistih, ki so pripravljeni v vsakem trenutku stopiti na ulice in izzivati varnostne sile. General Jaruzelski je dokazal, da trdno nadzoruje položaj in zmora zagotoviti red, ne more pa odpraviti nezadovoljstva, ki izhaja iz neizpolnenih obljub po demokratizaciji družbe in iz tegob poljskega vsakdana.

Neuspeh odziva na poziv Solidarnosti k upočasitvi dela je dokazal, da si Poljaki ne želijo spopada z oblastmi, medtem ko se niso odpovedali mirnim manifestacijam v imenu državljanov in svobod. Kljub prevladujočemu mirnemu značaju manifestacij, so 31. avgust zmotili neredi v velikih delavskih središčih Nowi Hut in Wroslawu ter nekaj manjših poskusov kaljenja miru v Varšavi, Lubiu, Czechochowi, Gdanskju in Poznaniu.

Ameriški predsednik Reagan je ob tretji obletnici «poljskega avgusta» objavil tiskovno sporočilo, v katerem oznanja, da je pripravljen ublažiti ameriške sankcije proti Poljski, če bo vlada v Varšavi storila korak naprej na poti narodne sprave in zamenjala svoje metode prisile s sporazumevanjem. Ob tem je ameriški predsednik tudi pohvalil ilegalno vodstvo Solidarnosti, ki da se je odpovedalo uporabi sile in poskusu strmo glavljenja vlade.

Washington posredno opozarja Sirijo

NEW YORK — Šef ameriške diplomacije George Shultz je na Bližnji vzhod poslal opozorilo, naj ameriških mirovni sil v Libanonu nikar več ne postavljajo pred preizkušnje, kakršne so doživele v preteklih dneh, saj se bodo sicer morale same postaviti po robu, pri tem pa ne bodo hranile svojih sil. Opozorilo sicer ni poimensko naslovljeno na nikogar, vendar ni težko uganiti, da je med drugimi namenjeno tudi Siriji. Prve obtožbe, da Damask sodeluje pri muslimanskem bombardiranju ameriških položajev v Bejrutu, so pred nekaj dnevi prišle iz Santa Barbare v Kaliforniji, kjer preživlja zaslužni počitek predsednik Reagan, v istem hipu pa so tudi iz Pentagona sporočili, da sirski vojaški izvedenci urijo muslimansko milico v ravnanju s topovi. Ameriška diplomacija pa se je za sedaj vendarle odpovedala javnemu opominu Siriji, da ne bi ogrozila nadaljnjega dialoga med Washingtonom

in Damaskom.

Poleg tega ima Bela hiša dovolj tehtne razloge za tako zadržanje tudi doma. Z uradnim priznanjem sirske in torej tudi sovjetske vmešanosti v napade na ameriške mirovne sile v Bejrutu bi se namreč spremenili pogoji, v katerih so ZDA v Libanon poslale svoje vojaške sile, zato bi se na osnovi zakona o vojnih pooblastilih moral kongres znova izreči, ali naj te čete še naprej ostanejo na položajih. Jasno je, da si Bela hiša prizadeva preprečiti vmešanje kongresa v to zadevo, zato je Shultz tudi nemudoma pojasnil, kako vse kaže, da napadi niso bili namenjeni ameriškim vojakom, ampak spadajo v okvir «splošnega nasilja» v državi. Če je bila Bela hiša dovolj prepričljiva, bo videti že v ponedeljek, ko se bo po poletnih počitnicah kongres znova sestel. Dejstvo pa je, da celo nekateri ugledni politiki iz vrst vladne koalicije menijo, da so se razmere v Li-

banonu spremenile do mere, ko je poseg kongresa neobhoden.

Medtem pa se opazovalci v ameriški prestolnici razhajajo pri ocenah, kakšne so nadaljnje možnosti uspeha ameriške politike na Bližnjem vzhodu, ki jo pooseblja posredovalec Robert McFarlane. Nekateri opozarjajo, da vojska libanonske vlade, ki jo več kot 60-odstotno sestavljajo muslimani, kljub velikom izgubam, še ni začela razpadati. Drugi pa trdijo, da te informacije niso točne in da je osip zelo visk, še posebno zaradi hude krvi v odnosih med libanonskim predsednikom Džemajelom in vodjo družov Džumblatom.

Washington, ki še naprej uradno ne komentira napovedani odstop izraelskega premiera Beginja, se medtem trudi libanonsko krizo znova postaviti v širši bližnjevzhodni okvir, ki edini omogoča uresničitev toliko opevanega Reaganovega načrta za «popolno» rešitev krize na Bližnjem vzhodu.

Nemški pacifisti pred ameriško bazo

BONN — Z blokado ameriških vojaških oporišč v Muntlagenu (50 km od Stuttgarta) in v Bittburgu so zahodnonemški pacifisti začeli včeraj, ob obletnici izbruha druge svetovne vojne, svojo jesensko kampanjo proti evroizstrelkom.

Pacifisti so se že rano zjutraj zbrali pred vhodi obeh ameriških oporišč z namenom, da tri dni zaporedoma onemogočijo dostop vsem vozilom (edina izjema so vozila zdravstvene službe) v oporišča, kjer naj bi ZDA namestila rakete srednjega dometa tipa «pershing 2» in «Cruise».

Včerajšnja pobuda je, kot rečeno, prva manifestacija širokopotezne politično-demonstrativne akcije, ki so jo zasnovali zahodnonemški pacifisti za jesen in h kateri so pristopile vidne zahodnonemške osebnosti kot pisatelj Heinrich Böll in Günter Grass, socialdemokratska poslanka Erhard Eppler in Gerd Bastian, voditeljica gibanja zelenih Petra Kelly, teologinja Dorothee Soelle. Gibanje proti evroizstrelkom ima izredno oporo med zahodnonemskim prebivalstvom, saj po nedavnih anketah tri četrtine Nemcev nasprotujejo nadaljnji militarizaciji Evrope, namestitvi evroizstrelkov ter ostrejši konfrontaciji med Zahodom in Vzhodom. Med manifestanti, ki se bodo tri dni v skupinah po petdeset vsako uro vrstili pred ameriškima oporiščema je tudi nekaj sto otrok.

Med pobudami proti namestitvi rakete z jedrskim konicami gre omeniti tudi manifestacije, ki jih je priredila zahodnonemška sindikalna zveza ob obletnici izbruha druge svetovne vojne, ter apel ki sta ga voditelja vzhodnonemške in zahodnonemške evangelske cerkve skupaj naslovila vladam ZRN in NDR, naj se zavzemata za napredovanje ženevskih pogajanj. Vodja nemške socialdemokratske stranke Hans Jochen Vogel pa je s svoje strani pozval ZDA, naj pokažejo pripravljenost na kompromisno rešitev v Ženevi. Vogel je istočasno poslal pismo tudi zahodnonemškemu kanclerju Kohlu, v katerem se zavzema, naj bi nemška vlada z uradno izjavo odklonila namestitev nevtronske bombe in kemijskega orožja na ozemlju ZRN.

Na sliki (Telefoto AP): demonstrantka postavlja cvetje na ograjo ameriškega oporišča pri Muntlagenu.

Varnostni svet OZN spet odložil razpravo o čadski krizi

NEW YORK — Varnostni svet OZN je znova preložil nadaljevanje razprave o čadski krizi, ki jo je s svojo obtožbo na račun Libije zahtevala vlada čadskega predsednika Habreja.

V teku razprave je bil do dela varnostnega sveta najbolj kritičen predstavnik ZDA Lichtenstein, ki je izjavil, da so nekateri to telo OZN cinično manipulirali, da bi mu prepričali obsoditi libijsko agresijo na Čad. Povrh pa je varnostni svet OZN označil za popolnoma neučinkovitega.

Ameriškemu predstavniku se je pridružil tudi britanski zastopnik v varnostnem svetu, medtem ko je sovjetski predstavnik dejal, da nekateri (ne da bi imenoval ZDA) sedaj na lastni koži okušajo metode, ki so se jih sami toliko let posluževali.

Čile: Odpovedan peti protestni dan?

SANTIAGO DE CHILE — Možno je, da bodo stranke «demokratske zveze» odložile «peti protestni dan», ki je bil napovedan za 8. september. Po nepotrjenih novicah iz krogov čilske opozicije naj bi se voditelji «demokratske zveze» (organizacija vključuje sredinske stranke in del socialistov) odpovedale «protestnemu dnevu» iz strahu, da bi se po smrti santiaškega župana gen. Urzua demokracije ne bi izrodile, kar bi otežilo dialog z vlado.

Če bo «demokratska zveza» res odložila protestni dan, bo to že druga zaporedna odločitev neke protestne manifestacije v Čilu. Pred nekaj dnevi je namreč Proden (organizacija, ki združuje sindikalne in politične sile) sklenila, da odpove demonstracijo, ki je bila napovedana za nedeljo in za katero je, prvič v zadnjih desetih letih v Čilu, dala dovoljenje vlada. Proden je sklep utemeljil s trditvijo, da mora odstop politični boj za demokratizacijo Čila voditi «demokratska zveza» saj je ravno nastanek te organizacije, seveda ob naraščanju protesta, omogočil prve kontakte med opozicijo in vlado.

Politični komentatorji in tuji opazovalci v Santiagu podarjajo, da je bil cilj teroristov, ki so umorili santiaškega župana in njegovo telesno stražo, poglobiti razkol

med opozicijo in režimom ter onemogočiti pravkar s težavo navezane stike. Isti opazovalci navajajo kot znak dobre volje vlade in režima dejstvo, da kljub atentatu, nista zaostri la represije in zopet uvedla obsednega stanja, ki je bilo preklicano pred nekaj dnevi. Vprašanje pa je, kam meri vlada s preiskavo o atentatu in z aretacijo petih članov radikalnega gibanja MIR, ki jih dolžijo terorističnega izpada. Ali ni to poskus obrzati v ilegali vse levičarske stranke začeti s komunistično, poglobiti razkol med sredinsko in levičarsko opozicijo in tako nekako obvladati val protestov?

V tem trenutku je težko odgovoriti na kakršno koli vprašanje, ki zadeva tudi bližnji razplet dogodkov v tej nesrečni latinskoameriški državi, ki je še pred desetim leti veljala za vzor demokracije. Bistvo problema pa, kot je poudaril voditelj levičarsko usmerjenega krščanskega gibanja MAPU, pa ni v odstopu Pinocheta in v njegovi zamenjavi z nekim drugim generalom. To bi opozicija najbrž že dosegla, če ne bi obenem zahtevala tudi dejansko demokratizacijo države. In vprašanje je, v kolikšni meri je ta proces pripravljen sprejeti, ali vsaj ga ne ovirati, mogočni severnoameriški zaveznik.

Italijanski tihotapci pred atenskim sodiščem

ATENE — Danes se bo v grškem glavnem mestu začela sodna razprava proti trem Italijanom egipčanskega državljanu, ki so jih priprle tamkajšnje oblasti zaradi tihotapstva heroina.

Obtoženci so 40-letni Nicola Di Chiara, 32-letni Mario Amabile in 28-letni Giacomo Agostino, vsi prihajajo iz okolice Neaplja, ter 35-letni Egipčan Hussein Salek iz Cairra, ki je v Italiji zaposlen kot natak.

Čeprav niso okoliščine še dokončno jasne, menijo preiskovalci, da se tolpa vključuje v veliko skupino, ki urejuje in nadzoruje tihotapski promet z mamili in ki je povezana z italijanskim kriminalom, zlasti z neapeljsko kamoro.

Grške oblasti so protizakoniti promet odkrile približno pred letom dni in sicer 1. oktobra, ko so na italijanski jahti «cruiser» našle dva kovčka, ki sta vsebovala preko 28 kilogra-

mov heroina. Takrat so grški cariniki pri priči priprli posadko italijanske ladje, trem Italijanom, ki so bili v zadevo tudi vpleteni, pa je uspelo zbežati.

Po verziji predstavnikov grške policije, naj bi Di Chiara uradno odpotoval iz Sorrenta 21. septembra lani proti grškemu otoku Krfu, da bi odpeljal na križarjenje nekaj turistov, ki ga je tam čakalo. Iz Krfa naj bi se usmerili proti Zakintosu otoku pri Peloponezu, knalu nato pa naj bi ladja spremenila smer in odplula proti otokuju Strofades, ki se nahaja južno od Zakintosa. Nekoliko pred otočjem, trdi grška policija, se je italijanska posadka srečala z večjo ladjo tihotapcev mamil, ki so ji izročili omenjena kovčka. Po opravljenem poslu, naj bi se Italijani ponovno vrnilo na Krf, kjer pa jih je, ni jasno iz katerih razlogov, grška policija nato preiskala.

Tako zagotavljajo na ACEGA

Nič hudega, če iz pipe priteče motna voda

Problemi s tekočo vodo se še niso ublažili, saj je suša prisilila občinsko podjetje ACEGA k izjemnemu varčevanju.

Zadnjih par dni so zabeležili dodaten problem, in sicer dotok rjavkaste vode. Motna voda je pritekla iz pip ponekod v mestu in na kraški planoti, zdi se, da je bilo največ primerov na Proseku in v Zgoniku. Že predvčerajšnjim je odgovorni za higieno pri KZE dr. Bottegelli poskrbel za analizo vode, za problem pa se je zanimal tudi inženir podjetja ACEGA Rocco. Nemudne kontrole pa so potrdile, da ne gre za nič nevarnega.

Sam inženir Rocco nam je pojasnil, da je dotok motne vode odvisen od vodnih zapor, ki so bile te dni uvedene. Pomanjkanje vode namreč prepušči v cevi zrak, kar privede do oksidacije. Isto se dogodi, če na primer v poletnih mesecih, ko gremo na dopust, zapremo dotok vode, ali pa pozimi, ko zapremo vodni tok v ceveh, ki so izpostavljene mrazu. Ko ponovno pustimo teči vodo, priteče ponavadi iz pipe motna. Dovolj je, da pustimo pipo nekaj časa odprto in voda je ponovno čista. Skratka, pojavi motne vode niso odvisni od kakšnih infiltracij v vodovodno omrežje in smo lahko zato brez skrbi.

Seveda skrbi za dobavo vode še niso končane, saj je vreme še vedno sušno. Inženir Rocco je med drugim povedal, da takšnega pomanjkanja

pri izvirku v Timavi, od koder črpajo vodo, niso zabeležili že 50 let. V soboto in nedeljo, ko je poraba manjša, bo podjetje ACEGA skušalo «vskladiti» 12.000 kubičnih metrov vode.

Dr. Bottegelli je med drugim povedal, da so odprli tudi vodovod v Nabrezini, ki naj okrepi dobavo.

Clarici zahteval sestanek o Fincantieri

Predsednik tržaške pokrajine Darno Clarici je zahteval, da se predsednik družbe Fincantieri odv. Rocco Basilio, ki bo prihodnji ponedeljek v Trstu, sestane tudi z njim. V telegramu je izrecno rečeno, da bi se želel natančneje seznaniti z razvojnim načrtom same družbe Fincantieri. Gre namreč za obsežen načrt, ki predvideva, da bi sedanjih petnajst podjetij združili in bi nato to enotno strukturo razdelili na štiri upravno-organizacijske dele.

V okviru že tradicionalnega sodelovanja med občinama Dolina in Sežana bo v nedeljo, 4. septembra, od 8. do 19. ure državna meja v Glinščici odprta za prost prehod.

Včeraj v Kulturnem domu

Srečanje z ansamblom SSG uvod v letošnjo gledališko sezono

Z otvoritveno sejo, na kateri se je zbral ves ansambl Slovenskega stalnega gledališča v Trstu, se je včeraj v Kulturnem domu tudi uradno začela nova gledališka sezona. Vsem se je najprej zahvalil za veliko požrtvovalnost in trdo delo predsednik upravnega sveta Bogo Samsa. Med eno in drugo številko kritičnega vprašanja, to je finančnega stanja naše osrednje kulturne ustanove, je predsednik navedel tudi nekaj optimističnih

aspektov, ki zagotavljajo mirnejši začetek sezone. Tak aspekt predstavlja prav gotovo deželni zakon, s katerim so bila gledališčem v naši deželi jamčena posojila za 10 milijard lir.

Manj rožnate pa so perspektive glede vsedravnega zakona o gledališčih, ki še vedno leži zaprta v Rimu, kot je pripomnil ravnatelj SSG Miroslav Košuta, tako da si morajo gledališča katerokoli podporo pribo-

riti le s prestižem lastne umetniške dejavnosti. Košuta je tako pozval vse, naj si z vsemi silami prizadevajo ohraniti visoko raven svojega gledališkega dela in svojih gledaliških ambicij. Iz tega sledi tudi izbira letošnje, repertoarja, ki ga je Košuta označil za izredno ambiciozno, a ki je tudi repertoar, s katerim se bo naše gledališče s ponosom lahko predstavilo in nastopilo na katerem koli odru. Tako predstava bo prav gotovo odru. Tako predstava bo prav gotovo odru. Tako predstava bo prav gotovo odru. Tako predstava bo prav gotovo odru.

Praznik komunističnega tiska v Barkovljah

Danes se prične v prostorih slovenskega kulturnega društva v Barkovljah, Ul. Cerreto 12, praznik komunističnega tiska.

Zvečer bo ples, jutri bo nastopila godba na pihala s Proseka in Kontovela. V nedeljo bosta ob 18.30 spregovorila pokrajinska svetovalec Ravel Kodrič in Ezio Martone.

Uvodne ocene 24. mednarodnega seminarja o prevozi v EGS

Sodelovanje še ni povsem zadovoljivo

Ocena dosedanje politike Evropske gospodarske skupnosti v zvezi s široko problematiko prevozov ne more biti pozitivna. Takšna je bila prva ugotovitev udeležencev 24. mednarodnega srečanja o organizaciji prevozov v okviru EGS, ki se je začelo včeraj dopoldne na tržaški univerzi. Negativno, oziroma, kot so sami dejali, «ne preveč zadovoljivo oceno», so v svojih uvodnih posegih izrazili predstavniki raznih mednarodnih organizacij; toda najočitneje je takšno mnenje izvenelo zaradi nedavne odločitve Evropskega parlamenta, da obtoži Izvršno komisijo EGS, da ni spoštovala vseh določil rimskega sporazuma o prevozi.

Tak korak so evro-parlamentarci napovedali že lani in s tem dejansko pogojili vsebino letošnjega tržaškega seminarja o prevozi. Prvi del desetdnevnega študijskega zasedanja je namreč posvečen pregledu dogovorov in sodelovanju na tem področju v petindvajsetih letih, kolikor jih je preteklo od podpisa sporazuma v Rimu.

Kljub ne preveč zadovoljivemu stanju pa je predsednik Inštituta za preučevanje problemov prevoza v EGS,

ki je s tržaško univerzo organizator seminarja, prof. Matteo Maternini, poudaril, da so v zadnjem času preostili veliko težav; zato pa se morajo v Trstu članice dogovoriti za konkretne pobude, ki bi jih izvedle do leta 1990.

Bolj kritičen je bil predsednik Mednarodne zveze za cestni prevoz (IRU) sedežem v Ženevi) dr. Guido Ziffer, ki je dejal, da EGS v celoti in tudi posamezne članice namenja temu navedenemu področju premalo finančnih sredstev.

Srečanje so seveda morali uradno pozdraviti rektor tržaške univerze prof. Paolo Fusaroli, deželni odbornik Giovanni Di Benedetto in tržaški občinski odbornik Bari. Di Benedetto je še posebej naglasil vlogo našega mesta in pristanišča v mednarodnih povezavah; dejal pa je tudi, da bi morala EGS podpreti «Načrt Trst - Furlanija - Julijska krajina» v okviru načrtovanja o povezavah med evropskim zahodom in vzhodom, oziroma o navezovanju tesnejših stikov EGS proti vzhodu.

V sklopu mednarodnega seminarja pa so v sodelovanju z Vsedravnim svetom za raziskavo in Državnim železniškim podjetjem (pokrovitelj je deželna uprava) organizirali tudi razstavo prvih modelov vozil za kombinirani prevoz po cesti in železnici. Zanimiva razstava bo na stari železniški postaji na Marsovem polju odprta do 10. septembra, zadeva pa temo, ki bo argument razprave v drugem delu tržaškega seminarja.

Na sliki: z včerajšnje otvoritve mednarodnega seminarja o prevozi na tržaški univerzi.

Danes začetek

«Drage 83»

Danes se v Peterlinovi dvorani, Donizettijeva ulica 3, pričnejo osemnajsti študijski dnevi «Drage 83».

Ob 17.30 bodo prireditelji predstavili zastopnikom množičnih občil in javnosti letošnje predavatelje, čeprav so teme predavanj in razprav že dalj časa znane.

Ob 18. uri bo posvet o slovenskih kulturnih revijah in to ob izidu 1. številke «Celovškega zvona».

Jutri bo ob 16. uri v parku Finžgarjevega doma slovesna otvoritev «Drage», sledilo bo predavanje na temo «Slovenija v osemdesetih letih». Slo bo, kot je bilo zapisano v predstavitvenem biltnu, da «analizo družbenopolitičnega, gospodarskega in narodnostnega stanja Slovenije 17 let pred iztekom drugega tisočletja».

V nedeljo se bo Draga pričela z mašo, ki jo bo bral bivši ravnatelj Gimnazije za Slovence v Celovcu dr. Pavle Zablatnik. Ob 10.30 bo predavanje «Kvas novega krščanstva». V popoldanskih urah in sicer ob 16. uri bo predavanje «Na razvoju dveh vzhodnih, ki so v Italiji in Avstriji v stalnem stiku z romansko, oz. nemško kulturo; vprašanje je seveda, kaj to sožitje pomeni».

Po vsakem predavanju bo, kot običajno, določen čas odmerjen diskusiji.

Protest obrtniških organizacij

Združenje tržaških obrtnikov, Vsedravnna zveza obrtnikov in Slovensko deželno gospodarsko združenje so poslali predsedniku tržaške pokrajine Clariciju pismo v zvezi s sestankom, ki ga je sklical v zvezi z deželnim razvojnim načrtom, da bi podrobneje preučili potrebe tržaškega obrtništva.

Omenjene organizacije se pritožujejo, da niso bile vabljene na sestanek. Pri tem dodajajo, da ne želijo zmanjšati pomena vabila, ki je bilo poslano pokrajinski komisiji za obrtništvo, vendar dodajajo, da ni mogoče razpravljati o problemih obrtništva v odsotnosti organizacij, ki predstavljajo obrtnike.

IZŠEL JE GALEBOV ŠOLSKI DNEVNIK

**galebov
šolski
dnevnik
1983-1984**

DOBITE GA V:

TRŽAŠKI KNJIGARNI —
Ul. sv. Frančiška 20

KNJIGARNI TERČON —
NABREZINA

TRAFIKI TRETJAK —
KRIZ

TRAFIKI SEDMAK —
PROSEK

TRAFIKI CHESSA —
Narodna ulica, OPČINE

PAPIRNICI ZERJAL —
BOLJUNEC

S pričetkom pouka ga boste lahko dobili tudi na vseh slovenskih šolah.

GALEBOVI PRIJATELJI,
POHITITE Z NAKUPOMI

Problem prostorov hudo pogojuje delo mladinskih glasbenih skupin

Trst je mesto, ki nudi le malo prostora in odmeva spontanit, oziroma amaterskim kulturnim skupinam, mesto, ki je sicer naklonjeno tako imenovani «uradni», malomeščanski kulturi, ki pa v svoji zaprtosti ne posveča veliko pozornosti drugačnim, alternativnim oblikam izražanja.

Prav tem problemom je bila posvečena včerajšnja tiskovna konferenca, katero so sklicali tržaško Združenje proti nasilju ter Koordinacijski odbor glasbenih skupin in zadruga «Jagodišče» ob priložnosti svojega prvega koncerta, ki bo jutri, 3. septembra, v večernih urah na Trgu Unità. Že naslov koncerta «Prostor ni mnenje» (Lo spazio non è opinione) jasno kaže, da je namen sobotne pobude opozoriti mestno javnost ter predvsem odgovorne oblasti na pereče vprašanje takih prostorov v naši občini, kjer bi se lahko, brez finančnih in birokratskih omejitev, odvijale glasbene in gledališke prireditve, diletantski nastopi ali politične manifestacije. Skupine, ki bodo v soboto, od 18.30 do 23.00, nastopale (Bluesharp, Burning Ashes, Devil's Claws, Disquazione, Sisma, Steel Crown in Upset Noise in Dario Degrossi) so sicer iz Trsta, kjer vadijo največini v zasebnih kletih, tržaško občinstvo pa jih ne pozna prav zaradi tega, ker doslej niso našle pri-

ložnosti in prostora za javno predstavitve. To predvsem zato, ker njihov namen ni komercialni uspeh, temveč gojenje dobre glasbe, kot je rock, blues in jazz, ki ga sicer igrajo le pred ožjim krogom prijateljev.

Na tiskovni konferenci je o pomenu te pobude spregovoril predstavnik Združenja proti nasilju Maurizio Bekar, Walter Stor in Sandro Capuzzo pa sta, kot predstavnik pred kratkim ustanovljenega Koordinacijskega odbora glasbenih skupin «Jagodišče», predstavila tisku pomen te mlade organizacije. V odbor je trenutno vključenih kakih petnajst tržaških glasbenih skupin, ki se v zadnjih časih za vadbo poslužujejo praznih prostorov v bivši psihiatrični bolnišnici. Živ problem pa ostaja prostor za koncertiranje, saj so v našem mestu javne dvorane izredno drage, namenjene pa so zgolj določenim oblikam kulturne dejavnosti. Koordinacijski odbor «Jagodišče», ki deluje v povezavi z zadrugo bara «Jagodišče» (Il posto delle fragole), v bivši psihiatrični bolnišnici, pa hoče, ob podpori javnega mnjenja, izbojevati tržaški mladini pravico do javnih prostorov za vsakršno dejavnost, od glasbe in gledališča do socialnih in političnih pobud. Obenem je namen odbora stopiti v stik z najrazličnejšimi aspekti mestne

stvarnosti: delovati hoče na trgih in v že dolgo neuporabljenih mestih in predmestnih dvoranah, odpreti prostore univerze in študentskega doma širšim pobudam ter poiskati stike s slovensko mladino iz mesta ter iz države in organizacijo na vaseh.

«Tržačani», je poudaril Capuzzo, «so namreč doslej mislili, da Trst takih pobud ne potrebuje, mislim pa, da temu je sedanjí trenutek ugoden, da temu, sicer zaprtemu mestu, nekaj novega ponudimo: prav v zadnjem letu so namreč nekateri tržaški glasbeniki dosegli sloves tako v Italiji kot v tujini, tržaško občinstvo pa je pokazalo precejšnjo zanimanje za pobudo, kot je bila predstava skupine «Le balcon», ki vsekakor poziva k razmišljanju o kulturnem in političnem življenju mesta ter tukaj živčih narodnosti».

● Tržaška občina obvešča, da bo danes ob 17.30 uri vodila obiskovalce po razstavi «Caput Adriae» dr. Manuela Montagnari Kodelj, ki je članica Muzeja za zgodovino umetnosti.

Ker bo v Naselju sv. Sergija vsak teden semenj, in sicer na Trgu XXV. aprila, bo ob sredah, na dan semenja, od 7. do 15. ure prepovedano parkiranje v bližini že omenjenega trga.

Po zadnjih sklepih vodstva Liste za Trst

Politična kriza na mrtvi točki

Politična kriza v tržaških izvoljenih telesih se iz dneva v dan bolj zapleta, čeprav je še prejšnji teden kazalo, da bo tako pokrajinsko kot občinsko upravo prevzela v roke koalicija med Krščansko demokracijo, laično-socialističnimi silami in Slovensko skupnostjo. Jeziček na tehtnici pri sklepanju kakršnih koli stvarnih večin pa je bila in seveda še ostaja Lista za Trst kot stranka relativne večine, ki šteje samo v tržaškem občinskem svetu dvajset svetovalcev na skupnih šesdeset.

Kot znano so na zadnji julijski skupščini melonariji sklenili, da stopijo v opozicijo ter pri tem niso izključevali možnosti, da bi iz opozicije podpirali neko novo koalicijo, v kateri pa ne bi smeli biti zastopani komunisti. Nobenih dvomov ni bilo, da so listarji namigovali na zgoraj omenjeno šeststrankarsko koalicijo, kar je tudi »opogumilo« voditelje teh strank, ki so se že nekajkrat srečali za sestavo političnih programov.

V listarskih vrstah pa je prišlo do pravčatega političnega potresa. Nekateri zelo vplivni voditelji tega gibanja so se namreč pred kratkim jasno izrekli, da nasprotujejo ne samo neposrednemu sodelovanju s KD, ampak tudi vsakršni zunanji podpori od-

borom, ki bi uživali sodelovanje te stranke. Nekateri pa so se celo ogrevali za sestavo enobarnega odbora LpT ob več ali manj odkriti podpori fašistov.

To stališče liste je praktično izničilo skoraj vse napore za sestavo šeststrankarskih odborov, čeprav kaže, da tudi znotraj melonarskega gibanja obstajajo deljena mnenja o tem, kakšno stališče naj LpT zavzame v odnosu do KD. Listarsko vodstvo, ki se je sestalo včeraj, je potrdilo stališča megleno skupščine (prehod v opozicijo), medtem ko ostaja še vedno odprto vprašanje odnosov z morebitno novo koalicijo. Vodstvo LpT se bo vsekakor sestalo tudi danes in ne gre

izključiti, da bo v kratkem sklicalo skupščino članov, katerim kot znano pripada zadnja beseda o političnih smernicah gibanja.

Danes se bo sestalo tudi pokrajinsko vodstvo KD, ki je sinoči izdalo tiskovno sporočilo, v katerem izraža zaskrbljenost nad potekom dogodkov ter poudarja, da splošna tržaška kriza ne dovoljuje nadaljnjih zavlačevanj pri pogajanjih za sestavo novih odborov. Med vrsticami pa je moč razbrati, da je KD v teh pogojih pripravljena »žrtvovati« župansko mesto, ki bi tako seveda ob privoljenju LpT pripadalo laiko-socialistom. V tem primeru sta najresnejša kandidata Trauner (PLI) in Pacor (PRI).

Lovski praznik v Zgoniku

V Zgoniku bo jutri in v nedeljo lovski praznik, ki ga prireja društvo slovenskih lovcev Furlanije - Julijske krajine »Doberdob«. Praznik bodo odprli ob 17. uri z nastopom hornistov iz Zasavja, ob 17.30 pa bo v zgonski osnovni šoli »1. maj« srečanje lovskih delegacij iz naše dežele, Slovenije in Koroške, nakar bodo odprli razstavo slik in pismenih izdelkov natečaja na temo »Gozdna divjad v naravi«. Praznik se bo nadaljeval s koncertom zasavskih hornistov, sobotni spored pa bo sklenila prosta zabava z ansamblom Lojzeta Furlana.

V nedeljo bodo kioske odprli ob 16. uri, uro kasneje pa bo nastop pevskih zborov. Zatem bodo nagradili najboljše pismene izdelke, prireditev pa se bo zaključila s plesom.

Včeraj so se razposajeno odprla vrata otroških vrtcev

Včeraj so se odprla vrata večine otroških vrtcev na Tržaškem. Vesela vrata s kako solzo vmes. Najmlajši, to je tisti, ki gredo letos prvič v vrtec, pač niso vsi enako pogumni in tako se živčavo pridruži tudi kak objokan obraz. Drugače pa je bilo razpočeno vedro. »Stari« prijatelji so se ponovno našli, učiteljice so pospremile malčke v učilnice, skratka, ponovno bolj urejeno dopoldne kot v poletnih mesecih.

Dopoldne zato, ker bodo vrtci pričeli s polnim urnikom delovati po 15. t.m., ko bo poskrbljeno tudi za refekcijo.

O nekaterih problemih slovenskih vrtcev smo pisali že včeraj in objavili tudi razpredelnico vpisov. Dejstvo je, da je v naših vrtcih manj vpisov kot lani. Rok še ni zapadel, vendar so številke zgovorne. Pojav zmanjšanja vpisov ni samo naš, tudi v italijanskih vrtcih je otrok manj, vendar je za nas potrebno, da posledice zmanjšanja natalitete vsaj o-milimo s tem, da vsi vpišejo slovenske otroke v slovenske vrtce.

Nekaj problemov bo verjetno z namешčanjem vzgojiteljic, občinski vrtci tržaške občine se bodo verjetno še ubadali z vprašanjem predčasne urnika, temnejših oblakov pa ni na vidiku. Prav gotovo bo več težav ob odprtju šol.

Našim malčkom gre vsekakor voščiti dobro »bivanje«, saj tudi v vrtcu ni vedno »lahko«, čeprav se odraslim zdi, da je tako. (am)

VZPI - ANPI (Trst) sporoča vsem zainteresiranim, ki se 11. t.m. nameravajo udeležiti proslave 9. korpusa v Novi Gorici, naj se čimprej javijo pri matičnih sekcijah za prevoz z avtobusi.

Obujanje tradicionalnih navad v naših krajih

Mladina pri Banih pripravila vaško šagro

Danes, jutri in v nedeljo bo pri Banih vaška šagra. S tem obnavljajo nekdanjo tradicijo, ki se je pred dobri desetletjem prekinila, lani pa znova zaživela po zaslugi vaške mladine. Tamkajšnji Mladinski krožek, ki je vaško družbenokulturno življenje predramil iz dolgega sna, si je zadal tudi nalogo, da obnovi nekatere vaške navade, med katerimi je bila vsakoletna šagra, ki so jo prirejali ravno prvo nedeljo v septembru.

Lani je šel Mladinski krožek skozi prvo izkušnjo. Uspeh ni bil ravno najbolj spodbuden, vendar je treba reči, da je tedaj prekrizalo račune muhasta in skrajno nenaklonjeno vreme. Banovski mladinci, ki se te dni vneto pripravljajo na prireditev (in pri tem jim pomagajo tudi drugi vaščani), upajo, da bo praznik tokrat boljše uspel in predvsem, da se tokrat ne bo vmešalo slabo vreme. Na glavnem vaškem trgu je že nekaj dni vse živo. Pripravljajo oder, kioske in vse ostalo, kar je pač potrebno za šagro. V prejšnjih dneh so že nalepili vsepovsod lepake, ki vabijo k Banom in navajajo, kaj vse bo na sporedu letošnje šagre. Osrednja kulturna prireditev bo seveda v nedeljo popoldne. Že v dopoldanskih urah pa bo na sporedu slikarsko tekmovanje ex tempore za otroke. Pričelo se bo ob 9. uri, njegova glavna tema pa bodo vaške značilnosti. Prireditelji pričakujejo, da se bo slikarskemu tekmovanju odzvalo čimveč otrok ne le od Banov, temveč tudi iz drugih krajev Tržaške. Slikarske potreščine (razen risarskih pol) morajo udeleženci prinesiti s sabo. Predvidene so bogate in številne knjižne nagrade, ki jih bodo izročili med popoldanskim kulturnim programom.

Gostje nedeljskega popoldneva bodo godba na pihala »Viktor Parma« iz Trebč, mlada in zelo obetavna kitarista Marko Feri in Franko Guštin ter tamburaški zbor kulturnega društva France Prešeren iz Boljunca. Vse tri večere bo seveda poskrbljeno za ples, vendar tokrat s to zanimivostjo, da bo vsak večer igral drug ansambel. Danes bodo na vrsti Taimisi, jutri bodo igrali Galebi, v nedeljo pa ansambel Aries. Skratka, to bo tudi priložnost za primerjavo raznih ansambllov.

Šagra je glavna pobuda Mladinskega krožka pri Banih. Na nek način je to tudi priložnost za preverjanje stopnje družbene in kulturne zavesti ter organizacijske sposobnosti mladinskega gibanja v vasi, ki se je z veliko resnostjo lotilo dela in doslej tudi že nekaj pokazalo. Poleg šagre so obudili še nekatere druge vaške navade. Mladinski krožek je na primer priredil kresovanje, ki je bilo združeno z izredno zanimivim kul-

turnim večerom in prijetnim družabnim srečanjem. Nastopila sta med drugim moški pevski zbor Tabor z Opčin in Atilij Kralj s svojimi narečnimi pesmimi, vaške žene pa so pripravile najrazličnejše jedi, ob katerih se je razvila prijetna družabnost. Uspešno so se udeležili letošnjega Kraškega pusta na Opčinah, kjer so z alegoričnim vozom, ki je ponazarjal pekoč problem openskega pokopališča, zasedli četrto mesto. Nadalje so praznovali 8. marec. Med naj-

pomembnejše uspehe v sezoni, ki gre od lanske šagre, pa krožek šteje pridobitev prostorov. Res, da niso obsežni, a predstavljajo vendarle pomemben pogoj, ki banovskim mladincem in mladinkam lahko pomaga, da še aktivneje razvijejo svojo dejavnost. Mali prostor v bližini prireditvenega trga je dal na razpolago Viktor Ferluga s Trebč, za kar se mu Mladinski krožek zahvaljuje.

Bogatejši od samih rezultatov so načrti. Teh je zelo veliko. Nekateri

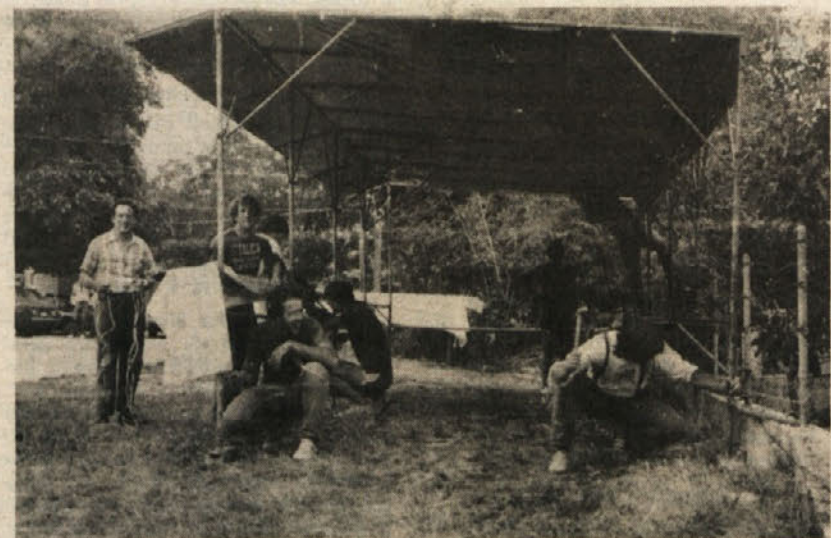
so že v fazi uresničevanja, kot na primer tečaj za izdelovanje narodnih noš, ki bi moral kmalu steči, ali pa zagotovitev potujoče knjižnice ob sodelovanju openskega društva »Tabor« in tamkajšnje knjižnice »Tomažič in tovariši«. Drugi načrti so bolj daljnoročni. Ti so izdajanje vaškega glasila, izvedba raziskav o zgodovini vasi, razne kulturne prireditve itd. Kaže, da dobre volje ne manjka. Nekoliko manj je finančnih sredstev, brez katerih ni nobeno delo lahko. Pa tudi zunanje pomoči ni veliko, se pritožujejo mladi pri Banih in pri tem gre marsikateri očitek na račun osrednje mladinske organizacije v Trstu »ki pride k nam, samo, kadar sama kaj potrebuje, ne pa kadar mi kaj potrebujemo«.

Izgubljeno-najdeno

Na ekonomatu tržaške občine ležijo naslednji najdeni predmeti:

Fotografski aparat »Pentax Asahi«, fotografski aparat »Albaflex«, denarnica »Taccchini« z denarjem, voziček za prevažanje kovčkov, knjiga »Natura«, modre copate, ura »Lotus«, zobčaste škarje, moški prstan rumene kovine s kamnom, moped »Minarelli«, ženska ura rumene kovine »Vetta«, ženska denarnica z denarjem, lovski nož z usnjeno nožnico, šop ključev.

Lastniki se lahko zgledajo ob delavnih od 9. do 12. ure.

Mrzlične priprave na šagro pri Banih

Sodnik zaslišal Silvana Vittorja

Sodnik Colarieti, ki vodi preiskavo o aferi Calvi - Vittor, je včeraj kar šest ur zasliševal tržaškega tihotapca, ki je kot znano od 26. avgusta spet v tržaškem zaporu. Glede vsebine in poteka zasliševanja je bil Colarieti z novinarji precej skop, vse kaže pa, da je Vittor priznal poskus goljufije na račun »plavalasca« Eligia Paolija. Slednjemu sta namreč Vittor in njegov prijatelj Ervino Marsich, ki je sedaj tudi v zaporu, skušala prodati Calvijsvo torbo, ki je medtem kratkoma izgubila ter jo policija že dalj časa vneto išče.

V središču pozornosti pa seveda ni toliko poskus goljufije, ampak vprašanje, če je Vittor sploh kdaj imel pri sebi Calvijsvo torbo z vročimi dokumenti o loži P2 in podobno. Tržaški tihotapec trdi, da torbe ni nikoli videl, Calvijsvega sodelavca Emilio Pellicani pa vztrajno potrjuje, da Vittor marsikaj ve o tisti torbi in o dokumentih, ki jih je predsednik Banco Ambrosiano imel pri sebi ob begu iz Milana.

Finančna straža zaplenila oddajno-sprejemne aparate

V zadnjih treh mesecih je finančna straža na Tržaškem zaplenila 25 oddajno-sprejemnih aparatov, ki po jakosti precej presegajo normo, ki jo dovoljujejo zakonski predpisi. Od junija do vključno avgusta so predstavniki finančne straže, katerim so v tej akciji priskočili na pomoč tudi agenti poštne policije Escopost, izvedli širše zasnovan načrt o uničenju radijske mreže, ki ni bila pravno prijavljena.

Zaplenjeni aparati so predvsem oddajali s Krasa, bili pa so ali stalno nameščeni ali pa vgrajeni v raznih avtomobilih. S temi aparati so se lahko lastniki ali tisti, ki so jih uporabljali, povezovali celo s kraji v sosednjih deželah, večkrat pa so motili valove državnih ali privatnih radio-televizijskih postaj.

Lastnike in tiste, ki so se teh aparatov posluževali, so prijavi sodnim oblastem, po zaplembi oddajno-sprejemnikov pa jim grozijo tudi visoke denarne kazni.

Manjšinski stand v Fossalti di Portogruaro

Kako seznanjati širšo italijansko javnost s problematiko naše narodnostne skupnosti? Temu vprašanju morda posvečamo še vedno premalo

pozornosti, čeprav je izredno važno. Prav gotovo pa je veliko oblik in možnosti, da prodre naš glas globlje v italijansko javnost, ne znamo pa jih izkoristiti. Včasih ima tudi na videz majhna pobuda v tem pogledu veliko odmevnost.

Kot majhen primer nam lahko služi pobuda skupine komunističnih mladincev iz Brega, ki se je na povabilo udeležila festivala komunističnega tiska v Fossalti di Portogruaro. Skupina je imela svoj stand in je dejansko predstavljala na festivalu, ki je trajal deset dni, našo zamejsko narodnostno skupnost. Poleg tega je predstavila slovenske knjige in plošče, razne obrtniške izdelke in seveda tudi slovensko, oziroma jugoslovansko kuhinjo. Na osrednji prireditvi festivala pa je tekla tudi beseda o zamejskih Slovencih. O našem življenju, naših problemih, naši preteklosti in sedanjosti ter naših zahtevah in pričakovanjih je zbrani množici spregovorila na dolgo in široko Tatjana Turko, ki je nadomestila obotelo sen. Jelko Gerbec.

Prisotnost slovenske manjšine na festivalu je zbudila izredno zanimanje ljudi. Pokazala je še enkrat, kako malo vedo v Italiji o Slovencih, predvsem pa je dokazala, da bi se za Slovence bolj zanimali, če bi imeli več možnosti jih spoznati. Dejstvo je, da je skupina prejela nešteto vabil, da bi se udeležila podobnih praznikov v raznih krajih Italije.

Zadnje slovo od Slavka Pirjevca

Velika množica domačinov in meščanov se je včeraj opoldne na proskem pokopališču poslednjč poslovila od Slavka Pirjevca, človeka, ki je zaradi svojega značaja, svoje skromnosti in poštenosti, pa zaradi svoje vsestranske aktivnosti v domačem kraju, užival splošno priljubljenost in spoštovanje.

Krsto s pokojnikovimi posmrtnimi ostanki so pred proseško cerkvijo najprej pozdravili pevci zbora »Vasilij Mirk«, katerega član je bil pokojni Slavko od rane mladosti, s pesmijo »Večerni ave«. Po cerkvenem obredu se je razvil do domačega pokopališča dolg sprevod pogrebcev z ženami in dekleti v narodnih nošah, z nosilci cvetja in vencev, krsto pa so nosili domači pevci, Slavkovi prijatelji, s katerimi je preživel toliko bogatih povojnih let vedno v delu za vaško in našo zamejsko narodnostno skupnost.

Ob odprtem grobu se je od Slavka poslovil v imenu pevcev zbora »Vasilij Mirk« in drugih vaških organizacij ter v imenu domačinov Bruno Rupel. Opisal je njegovo življenjsko pot partizanskega borca in vsestranskega prosvetnega in športnega delavca, orisal je njegov tople človeški lik in takole sklenil svoje besede:

»Sveže skopana jama te je že vzela v svoj objem, vendar boš za vedno ostal v naših srcih, ker so ideali in delo človeka neizbrisni. Če bi hotel le v pičlih obrisih govoriti o tvojih lastnostih, bi jih lahko mnogo naštel, vendar mislim, da so bile najlepše tvoja iskrenost, poštenost, tovarštvo in prijateljstvo. Za naš zbor si bil pravi simbol, zato se vsi pevci z bolečim srcem poslavljamo od tebe. Ljubil si petje in zbor, zato naj ti pesem zbora zadoni v poslednje slovo«.

Res presunljivo, kot malokdaj, so pevci zapeli »Pesem galebu« in »Temno noč«, čeprav so jim solze stiskale grla ob zavesti, da Slavka z njimi ne bo nikoli več.

Danes pogreb Marice Škabar

Na Repentabru bodo danes popoldne pokopali znano aktivistko NOB Marico Škabar. Žalni sprevod bo krenil ob 14.30 izpred hotela »Kras« na Colu, v Kopru pa se bodo od pokojnice poslovili ob 11. uri.

Kombi povozil upokojenko

Na nevrokirurškem oddelku glavne bolnice so včeraj zjutraj sprejeli 74-letno upokojenko Anastasio Pastorcich, stanujočo v Ul. Batagelli 21. Priletno žensko je na Trgu Martiri della libertà na prehodu za pešce podrl kombi, ki ga je upravljal 38-letni Claudio Carmeli (Ul. Soncini 27). V nesreči je Pastorcicheva zadobila več udarcev v glavo, zdravniki pa so ji po ugotovitvi pretres možganov Ozdravela bo v dveh tednih.

Pogovor s predsednikom «Doberdoba» Jožetom Pahorjem

Slovensko lovsko društvo se ne ukvarja samo z lovom

Lov je izredno razširjena in priljubljena panoga med našimi ljudmi. Slovenci imamo tudi slovensko društvo «Doberdoba», ki si prizadeva na vse načine, da bi rešilo še mnoge probleme, ki zadevajo naše gozdove in naša lovišča. O nastanku in razvoju društva smo se pogovorili s predsednikom Jožetom Pahorjem, ki nam je obrazložil najvažnejše smernice te lovske organizacije.

Vpr.: Kdaj je bilo pravzaprav društvo ustanovljeno in s kakšnimi potrebami?

Odg.: Pobudo, da bi slovenski lovci imeli svoje društvo, sta dala Evgen Pahor in Franc Radetič. Takoj zatem je bil v Jamljah prvi občni zbor (maja 1976). Po zgledu naših zamejskih bratov iz Celovca, ki so združeni v Klubu prijateljev lova, smo se tudi mi začeli shajati v novoustanovljenem društvu «Doberdoba». Ta organizacija naj bi vključevala vse slovenske lovce Furlanije - Julijske krajine, ki pa naj bi se udeleževali tudi na športnem in kulturnem področju, saj nam to narekuje naša narodna zavest. Naj pojasnim še to, da je društvo povzelo ime po vasi Doberdob, ker se ta nahaja nekje v sredini, kjer živimo Slovenci, ne samo zaradi tega, ampak tudi po zgodovinskih znanih doberdobskih žrtvah.

Vpr.: Ali so vsi zamejski lovci pristopili k društvu?

Odg.: Naj povem, da je danes velika večina slovenskih lovcev vpisana v društvo «Doberdoba» in to nam je v velik ponos. Skušali smo si prizadevati, da bi prav vse lovce včlanili, vendar nam to ni uspelo, nekoliko zaradi apatičnosti, nekoliko zaradi kratkovidnosti nekaterih lovcev in, bodimo si odkriti, včasih tudi zaradi nezavednosti posameznikov.

Vpr.: Kakšne smernice in naloge ste si zadali takoj ob ustanovitvi?

Odg.: Najprej smo navezali prija-

teljske stike z lovsko zvezo naše matične domovine. Tam imajo že 80-letno lovsko tradicijo, ki je svetovno znana. Seveda to daje velik doprinos gospodarstvu, športu, ekološkim potrebam in navsezadnje tudi turizmu. Od njih se torej lahko marsikaj še naučimo in to predvsem opažamo, ko krenemo skupaj na lovske pohode, pa tudi na predavanja in podobno. Poleg tega smo se namenili, da bomo vključevali čimveč Slovencev v italijansko lovsko federacijo in v pokrajinski svet lova, kajti prav ta izdaja vse lovske zakone in tam seveda «slučajno» nismo zastopani. Torej, največja naloga, ki smo si jo takrat zadali, je bila, da bi na vsak način skušali prikrbeti slovenskemu lovcu domače lovišče, ki mu vsekakor pripada. Zavedali smo se, da to ne gre tako zlahka in se moramo zato polagoma boriti za kos naše zemlje. Naj omenim še, da je to zelo velik in pereč problem, saj upravljajo naša lovišča v glavnem Italijani, z izjemo Goriške, kjer je večina menda Slovencev.

Vpr.: Poleg težav ste imeli vsekakor tudi uspešne manifestacije...

Odg.: Seveda! Že vrsto let prirejamo jesenski lovski praznik, kateremu se pridružijo, na naše povabilo, razne delegacije lovskih dručin iz Slovenije in tudi iz naše dežele Furlanije - Julijske krajine. Letos bo lovski slavnost v Zgoniku in sicer 3. in 4. septembra. Ob tej priliki smo razpisali literarni in likovni natečaj za slovenske osnovne šole na Tržaškem in na Goriškem in sicer na temo gozda in njegovih prebivalcev. Na športnem področju, vpisani smo namreč v ZSSDI, se ukvarjamo s streljanjem. Imamo strelsko ekipo, ki zastopa naše društvo po vseh važnejših tekmovanjih, poleg tega pa imamo še izurjene sodnike. Letos smo tudi mi kot društvo organizirali mednarodno strelsko tekmovanje v Novi Gorici, ki je bilo nad vse uspešno. Omenil bi nadalje še razne izlete, številna predavanja ipd.

V teku tega leta smo tudi vrteli filme o gozdarstvu in o lovstvu po vseh slovenskih šolah. Gradivo nam je posodila Lovska zveza Slovenije. Naj povem še to, da obiskujemo redno že tri leta tečaj za kinologijo v Ljubljani, to je veda, ki proučuje razne vrste psov. Za ta tečaj je na razpolago vsako leto 40 mest za vse lovske družine Slovenije, dve mesti pa sta za nas. Tako leto za letom izučimo dva naša predstavnika v kinologiji, saj je navsezadnje lovec brez psa kot ženin brez neveste...

Vpr.: Kateri pa so problemi, ki jih društvo najbolj občuti?

Odg.: Poleg težav z lovišči, o katerih sem že prej povedal, obstajajo problemi, kar se tičeje informacije naših lovcev. Uspešno smo sicer opravili pomembno akcijo s tem, da smo vse naše člane naročili na revijo «Lovec». A vsceno se mi zdi, da je to še premalo. Problem skupnega združevanja, to je razne seje in predavanja tržaških in goriških lovcev skupaj, je tudi zadeva, ki jo je treba čimprej rešiti. Predlog je bil, da bi ustanovili dve sekciji, eno na Tržaškem, drugo pa na Goriškem, ki bi imeli seveda enoten odbor.

Zelo mi je žal tudi, da je utihnil lovski pevski zbor našega društva, ki se je že izkazal na marsikateri reviji. Vem sicer, da mnogi pevci pojejo kar pri dveh zboreh, vendar upam, da bomo v kratkem spet začeli z vajami. In še to naj povem, da je v bodočih načrtih tudi lovška koča...

Vpr.: No, še zadnji poziv predsednika vsem lovcem, oziroma članom društva «Doberdoba»...

Odg.: Kot predsednik bi želel popolno sodelovanje vseh članov društva, da bi aktivno pripomogli pri vseh manifestacijah in prireditvah, kajti le tako bomo dali naš doprinos k ohranitvi verjetno še majhne, a nadvse pomembne lovske kulture v naših krajih.

BORIS DEVETAK

Gledališča

Primorsko dramsko gledališče - Nova Gorica: v petek, 9. t.m., ob 20.30 bo na dvorcu Zemona pri Ajdovščini predstava Jordana Plevneša «Erigon». Red premiera in izven.

Koncerti

V soboto, 3. septembra, ob 20.30 pa bo v evangeličanski luteranski cerkvi - Largo Panfilii, koncert pianista Miguela Anghela Scebbe (Argentina).

Kino

Ariston Zaprt zaradi počitnic do 1. oktobra.

Eden 17.00 «La fuga di Eddie Maccon». K. Douglas.

Fenice 18.00 «Krull - Un mondo lontano anni luce dalla tua immaginazione». Ken Marshall.

Nazionale Dvorana št. 1 15.45 «Carnal eccitation». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 2 15.45 «Super esibition 80». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Dvorana št. 3 15.45 «Zombi III.». Film za vsakogar.

Grattacielo 17.00 «Tenebre». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Mignon 16.30 «Quadruphenia». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Aurora 17.00 «Pink Floyd the wall».

Capitol 17.00 «Kramer contro Kramer». D. Hoffman, E. Streep.

Radio 15.30 «Visions sex fascination». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Vitotrio Veneto 16.00 «Computer per un omicidio». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Moderno 18.00-22.00 «Blade runner». H. Ford.

Lumiere 17.00 «Arancia meccanica». Prepovedan mladini pod 14. letom.

Giardino pubblico 21.00 «Fuga di mezzanotte».

Razna obvestila

PD Kolonkovec prireja jutri, 3. in v nedeljo, 4. septembra, tradicionalni Praznik solate. Oba večera ples, jutri tekmovanje v hitrosti pri sajenju solate na kmetiji vrtnarja Bariča, v nedeljo pa razstava najlepše solate.

Bivši borci 8 Levstikove brigade iz Brega, ki so prejeli vabilo na proslavo 40. obletnice ustanovitve in podelitev priznanj, ki bo v Smarjah pri Ljubljani v soboto 10. 9. t.l. in ki mislijo potovati z avtobusom, naj se oanemudoma javijo na tel. št. 228481 (Marjo Zahar, Zatrežec 12) in najkasneje do nedelje 4. septembra.

Dolinska sekcija Slovenske skupnosti prireja 4. in 5. septembra «Naš praznik» na prostoru občinskega gledališča «F. Prešeren» v Boljuncu. Oba večera bo igral ansambel Pomlad, v nedeljo popoldne pa bo bogat kulturni program, na katerem bo nastopila mladinska godba iz Umaga, deklški pevski zbor iz Mačkolj in folklorna skupina Uljanik iz Pule. Pozdrave bosta prinesla tajnik Sergij Mahnič in Marija Ferletič iz Gorice. Poskrbljeno bo tudi za domačo kapljico in jedi na žaru.

Toplo vabljeni!

Slovensko lovsko društvo FJK «Doberdoba» vabi spodaj navedene učence, da dvignejo v nedeljo, 4. septembra, ob 18. uri v osnovni šoli «1. maj 1945» v Zgoniku, nagrade natečaja «Življenje gozdne živali v naravi». Za pismene izdelke so bili nagrajeni za osn. šolo Boršt: Tanja Parovel; za cel. osn. šolo F. Venturini - Boljunec: Danijela Koren ter Pavel Žerjal; za osn. šolo O. Zupancič - Gorica: Sandra De Biasi ter Kristina Kravos; za osn. šolo S. Kosovel - Dol: Igor Marušič; za nižjo sred. šolo I. Trnko - Gorica: Kristina Ožbot, Maja Peterlin, David Černic, Ines Pankovič, Mikel Riggio ter Dimitri Florenin. Za likovne izdelke so bili nagrajeni: za osnovno šolo Prosek: Matejka Bucavelli; za cel. osn. šolo M. Samsa - Ricianje-Domjo: Egon Mikol, za niž. sred. šolo sv. Ciril in Metod - Katinara: Mitja Rustja, Mirjam Gregori in Ana Primosi.

Sekcija KPI M. Matjašič - Milan priredi praznik komunističnega tiska v prostorih SKD Barkovlje (vhod iz Ul. Bonafata) od 2. do 4. 9. 83. Danes, 2. 9., otvoritev, jutri, 3. 9., nastop godbe na pihala s Proseka - Kontovela, v nedeljo, 4. 9., zaključek prireditve. Govorila bosta tov. Ravel Kodrič in Ezio Martone. Nastop plesnega ansambla, prireditev razstave, prodaja knjig in srečolov. Delovali bodo dobro založeni kioski.

KD Vesna, ŠD Mladina in sekcija VZPI-ANPI sporočajo, da bosta avtobus za Griblje odpotovala v nedeljo, 4. t.m., ob 6. uri izpred spomenika padlim v Križu.

Organizacija slovenskih tabornikov v Italiji

Rod modrega vala

obvešča svoje člane in prijatelje organizacije, da bo radijska oddaja o tabornem ognju na zletu na sporedu danes ob 12. uri po radiu Trst A. Ponovitev bo v nedeljo, 4. septembra, ob 15. uri.

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV TRST

DRAGA '83

Danes ob 17.30 bo v Peterlinovi dvorani v Donizettijevi ulici 3 predstavitev letošnjih predavateljev in posvetovanje o slovenskih kulturnih revijah.

Vabljeni!

MLADINSKI KROŽEK BANI priredi

ŠAGRO

danes, jutri in v nedeljo Vse večere ples.

Vabljeni!

Čestitke

Nona LOJZKA in nono RUDI praznujeta danes 50-letnico poroke. Vse najboljše, še posebno zdravja, jima želi Ivana.

Danes praznuje nono DUŠAN 60. rojstni dan. Še na mnoga zdrava leta mu kličeta Uroš in Aleš.

Včeraj je praznoval 68. rojstni dan FRANC GULIČ iz Ricianj. Vse najboljše mu želijo sin Boris, nevesta Marta ter vnuka Martina in Damjan.

Prijatelji čestitajo Liviju in Bruni ob rojstvu prvorojenčka MARKA, kateremu voščijo vse lepo v življenju.

Bruni in Liviju Svabu se je včeraj pridružil

MARKO

Vso srečo v življenju mu voščita

KD Vesna in mladinska gledališka skupina

Šolske vesti

Šola Glasbene matice obvešča, da je vpisovanje novih gojencev za šolsko leto 1983 - 84 odprto za Trst in podružnice od 1. do 9. septembra od 9. do 12. ure na šoli Glasbene matice, Ul. R. Manna 29.

Razstave

Razstava umetniške obrti v Repnu je odprta jutri, 3. t.m., od 18. do 22. ure ter v nedeljo, 4. t.m., od 10. do 13. ter od 18. do 22. ure.

Mali oglasi

telefon (040) 794672

ALEKSANDER KOZINA obvešča enjene kliente, da bo danes odprl gostilno v Prebenu.

KUPIM knjige za 1. razred poklicnega zavoda za orodno mehaniko. Telefonirati 200.927.

OSMICO je odprl Stanko Štranj - Dolina 258. Toči belo in črno kapljico. Prodaja hišo na Kontovelu št. 25. Prodaja v dobrem stanju, 80 kv. m. Telefonirati na št. 220.601 od 13. do 14. ure.

PRODAM kompletno kuhinjo, dva fotelja ter divan vse v dobrem stanju po ugodni ceni. Opčine, Ul. Biancospino 18/1, tel. 212.518. Telefonirati v večernih urah 229.126. PRODAM njivo v Dolini - 1900 kv. m. z nasadom oljk. Tel. 228.390. PRODAM novo hišo v okolici Doline - 85 kv. m in prostor za garažo ter majhno mansardo v centru mesta. Tel. 228.390.

KOZMETIČNI SALON RUŽICA - Boljunec tel. 228.313 obvešča cenjene stranke, da bo salon ponovno odprt od 5. septembra dalje. OSMICO ima Rudi Košuta v Križu st. 44. Toči belo in črno vino. OSMICO ima Josip Gruden v Samatorci 6/A. Vabi vas na kozarček, šeraje polič, belca ali terana. OSMICO je odprla družina Frandoli v Slinvem št. 25. Toči belo in črno vino.

daroci in prispevki

Namesto cvetja na grob pok. Frane Furlan vd. Kralj daruje skupina S.B. 30.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB iz Gabrova.

V spomin na sestro Pavlo Kosmač vd. Pecchiari darujeta brat Srečko z ženo Valerijo 50.000 lir za center za rakasta obolenja.

V spomin na drago pok. tovarišico Marico Škabar darujeta Karlo in Marica Dekleva in Kokelj 20.000 lir za Združenje aktivistov OF tržaškega ozemlja.

Zofka Škerlj - Sancin daruje 30.000 lir za popravilo repentabske cerkve. Namesto cvetja na grob Juste Svab vd. Tretjak darujejo družine Škerlj 10.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob Marije Tence - Maganje daruje Ida Purič 10.000 lir za KD Vesna.

Namesto cvetja na grob Justine Tretjak darujeta Justina in Milica Gustinčič 20.000 lir za KD Vesna.

V spomin na drago mamo Jušto Tretjak daruje sin Frančko z družino 25.000 lir za vzdrževanje doma A. Sirk, 25.000 lir za spomenik NOB v Križu, 25.000 lir za ŠD Vesna ter 25.000 lir za deklški zbor Vesna.

V spomin na drago mamo Jušto Tretjak daruje hči Ida z družino 25.000 lir za vzdrževanje doma A. Sirk, 25.000 lir za spomenik NOB v Križu, 25.000 lir za ŠD Vesna ter 25.000 lir za ŠD Mladina.

V počastitev spomina tov. Marice Škabar daruje Zofija Batič 10.000 lir za Združenje aktivistov.

Izž. Andrej Čok daruje honorar Rai 25.000 lir za Skupnost družina Opčine. V spomin na Franca Caharijo darujeta Karlo in Vera Verri 20.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin na Giordana Perisuttija darujeta Nino in Vera 20.000 lir za ŠD Vesna.

V spomin na Marijo Tence vd. Maganja darujeta Nandi in Zofka Košuta 10.000 lir za dom Alberta Sirk v Križu.

Namesto cvetja na grob Juste Tretjak daruje družina De Lorenzi 30.000 lir za KD Vesna.

V spomin na pok. Jušto Tretjak daruje Sergio Zotti z družino 10.000 lir za KD Vesna.

Namesto cvetja na prerani grob Uroša Košute darujeta Štefka in Nereo 30.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Bruna Štoka darujeta Štefka in Nereo 20.000 lir za TPK Sirena.

V spomin na Marico Škabar daruje družina Grgič (Padriče 62) 10.000 lir za Združenje aktivistov tržaškega ozemlja.

Namesto cvetja na grob Slavka Pirjevca darujeta Amelia in Karleta 10.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Slavka Pirjevca daruje Olga Pertot z družino 10.000 lir za zbor V. Mirk.

Izleti

Sekcija Slovenske skupnosti za Devin - Nabrežino obvešča, da je odhod avtobusa za Dubrovnik in Sv. Štefan jutri zjutraj ob 3.30 izpred bencinske črpalke v Sežani.

SPDT priredi v nedeljo, 11. septembra, avtobusni izlet na Belopeška jezera in na Visoko ponco. Izlet je primeren za vse. Iz Belopeških jezer 1-urni sprehod do kočice Zaccchi, odkoder za planince še 3-urni vzpon na Visoko ponco. Vpisovanje na sedežu ZSSDI, do vključno srede, 7. septembra.

KD Slovan - Padriče obvešča vse izletnike, da bo odhod v Ribnico v nedeljo, 4. septembra, ob 6.30 z vaškega trga. Obenem obvešča vse, ki nimajo potnega lista, naj prinesejo s seboj prepustnico in osebno izkaznico (obvezno!).

Sekcija VZPI-ANPI Boršt-Zabrežec organizira 11. septembra izlet v Novo Gorico na osrednjo proslavo ustanovitve IX. korpusa. Vpisovanje pri Milki Žerjal - tel. 228.230 in Marju Zaharju - tel. 228.481.

Združenje Union Podlonjer - Sv. Ivan priredi enodnevni izlet 11. septembra v Ribnico - Kočevje - Bazo 20 - Dolenjske Toplice (kosilo) - Muļjavo in preko Ljubljane v Trst. Vpisovanje in informacije vsak torek in četrtek od 17. do 19. ure v Ul. Valdirivo 30/II. nadstropje - tel. 64459 ali 732858.

V nedeljo, 4. septembra, ob 6. uri pred spomenikom v Križu odpotujejo izletniki v Sovjetsko zvezo. Prosimo točnost!

PRISPEVAJTE ZA DIJAŠKO MATICO

Včeraj-danes

Danes, PETEK, 2. septembra ŠTEFAN

Sonce vzide ob 6.27 in zatone ob 19.43 — Dolžina dneva 13.13 — Luna vzide ob 1.00 in zatone ob 16.41.

Jutri, SOBOTA, 3. septembra DORA

Vreme včeraj: temperatura 27,5 stopinje, zračni tlak 1015,5 mb. ustaljen, veter 5 km na uro jugozahodnik, vlaga 50-odstotna, nebo pooblačeno s slabovidnostjo, morje skoraj mirno, temperatura morja 23,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Julian Sgherla, Elis Ruzzier, Luca Suban, Alvise Mendella, Giulia Buttazzoni.

UMRLI SO: 83-letni Vito Amadei, 70-letna Maria Pregi vd. Gajewski, 16-letna Marzia Lakat Badini, 58-letni Fulvio Colombetta, 76-letni Rodolfo Blokar, 83-letna Lucia Plossi vd. Cozzi, 68-letni Carlo Basso, 54-letni Mario Cerne, 80-letni Giovanni Pietro Dapiran, 89-letna Lucia Lenardon.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30) Trg Ospedale 8, Ul. dell'Istria 35, Miramarski drevored 117, Ul. Combi 19, Prosek, Žavljje.

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30) Trg Piave 2 in Borzni trg 12.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje) Trg Piave 2, Borzni trg 12, Prosek in Žavljje.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 9171, predpraznična od 16. do 20. ure in praznična od 8. do 20.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121; Sesslan: tel. 209-197.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Društvo zamejskih likovnikov vabi člane na sejo, ki bo v ponedeljek, 5. t.m., ob 19.30 na sedežu društva.

Živahen vrvež v Benetkah ob XL. filmskem bienalu

BENETKE — Morski valovi mirno ludo in pluskajo v palubo parka. V mestu, izven časa in prostora, običajna turistična favna, s fotografiranimi in elektronskimi napravami za ovekovečanje vsega. V tem sprehajanju in prerivanju je takoj spoznavna posebna kategorija turistov, ki se ne zadovolji s svečanim in rutinskim občudovanjem beneških polobov in lahkega gibanja gondol. Nekaj vleče na Lido. «Oboroženi» s vsakovrstnimi in pisanimi programi projekcij (letos vsi veliki dnevniki so objavili obsežne priloge o beneškem Bienalu; tednik Panorama celo poseben «vodič festivala»), naskakujejo parnike in avtomobile, in se razpoložljive filmske manifestacije, uradne in pa tudi najbolj zakomite, marginalne.

Sem že pred «Filmsko palačo». Si-vo-plava struktura panojev pred zgradbo močno kontrastira z belino stopnišča in fasado neoklasično-modrega templja filmske umetnosti, ki spominja na srečnejše čase, na 30, 40 let...

Birokratske težave, kot vsako leto za novinarji akreditiv. Le pozno zvečer utegnem priti do svojega «stolčka». Tako zgubim filma, v uradnem programu prvega dne: portugalski «Jogo De Mao» (globoči di mano) Monique Rutler in zahodnonemški «Ediths Tagebuch» (Diario di

Ediths) Hansa W. Geissendorferja. Kritiki Lorenzo Codelli (aktiven pri tržaški Cappelli Underground in so-delavec prestižne francoske filmske revije Positif) pravi, da je drugi film za nič. No, bomo že preverili ob kaki prihodnji reprizi.

V četrtek, 1. septembra, pa so predstavili tri filme, v uradnem tek-movanju za nagrade. Bolgarski «Ho-tel Tsentral», Veselina Braneva, za sekcijo Venezia giovani, «Biquefar-re» Francoza Georgesa Rouquiera in «Una gita scolastica» Italijana Pu-pija Avattija v sporedu Venezia X lord.

Biquefarre je filmski zapis, med igranim in dokumentarnim filmom sedanjosti in preteklosti. Nekakšne «kmečke slike», antropološka in hkrati mikroekonomska analiza kmečke-ga življenja, danes in včeraj; pri-čevanje kotinitute kmečkih vrednot.

«Una gita scolastica» pa je spomin na «čaroben izlet» zadnjega razreda bolonjskega liceja, skozi hoste v bližini Bologne in Firenc leta 1914 na predvečer prve svetovne vojne. Glas-ba in ples mladih čustev (pričako-vanj, sanj, majhnih konfliktov in ljubezni) in navidezno usahljen re-signiranih in zadržanih profesorjev. Veselo družbo «oča» in spremeni svez in fantastičen dah gozdnega dobrega duha, čarodeja, Incanto, ki domuje v teh gozdovih.

Novost na knjižni polici

Gino Pugnetti: Vse o psih

Če bi radi spoznali značilnosti lovske psov, če bi radi vedeli, kateri so družbeni psi, kakšne so lastnosti dalmatincev ali škotskih terierjev, če bi radi poznali domovino, poreklo, značaj, uporabnost nemških ovčarjev, bok-serjev, dog, skratka, če bi se radi seznanili s podrobnostmi o 324 vrstah psov, si pse ogledali na barvnih slikah, potem boste vzeli v roke najnovejši pri-ročnik, ki smo ga v izdaji Državne založbe Slovenije dobili nedavno v slo-venščini. Gre za prevod dela italijanskega avtorja, za istočasno izdajo z založbama Mladost v Zagrebu in Narodna knjiga v Beogradu, za izdajo v nakladi 10.000 izvodov v slovenščini, s čemer bo založba gotovo ustregla vsem trenutnim povpraševanjem pri nas po tovrstnem delu. Knjiga je zamišljena kot priročnik za vse prijatelje in ljubitelje psov tako, da je vsaki od 324 pasem ali vrst psov posvečena po ena stran knjige priročnega formata. Za vsakega psa bo bralec našel razlago o domovini, o poreklu, prebral bo odstavek o splošnem videzu, o značaju, odstavek o uporabnosti in se seznanil z vrste psa poglaviti sestavi del teksta, saj ga bistveno dopolnjuje. Na začetku knjige pa najdemo uvodno poglavje, v katerem avtor knjige ob-žalovno govori o vsem, kar je treba vedeti v zvezi z razvojem, nego, rastjo, zdravljem, solanjem, prehrano, življenjsko dobo psov in drugim. Ker je na koncu dodan še slovar slovenskih strokovnih izrazov, lahko rečemo, da gre za popolno priročno knjigo o psih, za knjigo, ki nam pove kar največ in da je to najboljše priročnik, kar jih imamo oz. smo jih imeli o psih v slovenskem jeziku. Ni dvoma, da bo zato ob vse večjem zanimanju naših ljudi za pse, knjiga topla sprejeta.

France Strle: Grintovci

Jubilejnemu letu slovenskega planinstva je posvečena fotomonografija Kamniških in Savinjskih Alp nadarjenega fotografa in navdušenega pla-ninca Franceta Strle. Avtor, po poklicu inženir lesarstva, zaposlen v lesni industriji Stol v Kamniku, je že od mladih let, posvečal svojo ljubezen goram in fotografiji. Izraz njegovega navdušenja za gore je tudi pričujoča monografija, posvečena Kamniškim in Savinjskim Alpam, ki je rezultat dol-goletnega prizadevanja zaobjeti podoba Grintovcev in jo fotografsko pred-staviti svetu. In to v ritmu vseh letnih časov. Fotografije so sicer črno-bele, toda prav uporaba te tehnike omogoča poudarjanje kontrastov v na-barvnih podobi iz monografije posvečene Soči in Posočju in nam je žal, da v knjigi ni tudi barvnih podob. V tej izdaji pogrešamo tudi seznam objav-ljenih podob in prikaz rasne notranje kompozicije knjige. Zato pa ima izdaja lep uvod Janeza Marolta z naslovom Planinska fotografija in fo-tograf o Grintovcih. V tej uvodni besedi podaja avtor prikaz zgodovine slovenske planinske fotografije, posebej pa še prikaz vseh tistih, ki so Grin-tovce fotografsko obdelovali in prikazovali v mojstrskih fotografijah. Čeprav so bile Kamniške in Savinjske Alpe v primerjavi z Julijci v tem pogledu zanemarljive tako da predstavlja sedanja fotomonografija prvi po-planinstva predstavlja nova knjiga s podobami kamniških in Julijskih Alp dragocen doprinos k tovrsti literaturi o slovenskih gorah. Lepo knjigo je izdala Državna založba Slovenije, ki je zmeraj pokazala mnogo smisla za tovrstne izdaje.

Ta pametne - Jugoslovanski aforizmi

Aforizmi so v modi v današnjem času. Kratke, duhovite modrosti v enem samem stavku, z aludijo na razmere doma ali v svetu, v kulturnem življenju, v politiki ali vsakdanjem življenju, najdemo v dnevnem in revij-nem časopisu, pa tudi v raznih zbirkah. Cankarjeva založba je izdala eno takih zbirk jugoslovanskih aforizmov. Uredil jo je žarko Petan, sam mojster slovenskega aforizma, ki je v zbirko sprejel 84 jugoslovanskih av-torjev in njihove misli razvredil po abecednem redu avtorjev, na čelo pa aforizme svojo duhovitost o tem, kako sestaviš antologijo aforizmov. Petanove aforizme je izbral Tone Pavček, vse duhovitosti drugih jugoslovanskih av-torjev pa je prevedel Branko Gradišnik. Zanimivo ob tej izdaji je, da znani pisatelji in pesniki pišejo aforizme, zanimiva je tudi oblika izdaje, mi-niatura. Drobna knjižica se tako uvršča v koncentrirano zbirko miselnih duhovitosti naših umetnikov peresa.

Predrag Vranicki: Zgodovina marksizma

Ze leta 1961 je hrvatski filozof napisal zgodovino najbolj življenjske so-dobne misli, zgodovino marksizma, ki je kasneje izšla v dopolnjeni izdaji (trikrat), zdaj pa smo delo v slovenskem prevodu (Irena Gantar - Godina in Dušan Merhar) dobili pri Mladinski knjigi v treh zajetnih knjigah. Ob-ičajno delo je avtor razdelil na vrsto poglavij v katetrih obravnava zgodovino marksistične misli od začetka do današnjih dni, s tem, da prikazuje raz-voj marksizma v posameznih evropskih državah v samostojnih poglavjih. Pri tem je v tretji knjigi vrsto poglavij posvetil marksizmu v okviru jugo-slovanske revolucije. Gre za znanstveno izdajo z literaturo in bibliografijo Sl. Ru.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal	Drugi kanal
13.00 Poletni maraton	13.00 TV dnevnik ob 13. uri
13.30 TV dnevnik	13.15 Izvajalci jazza
13.45 «I Barkleys di Broadway» - film	14.00 Speciale Mixer - documento
15.30 Glasbena oddaja - Mister Fan-tasy	14.50 TV film iz serije Rhoda
16.15 Happy days - TV film	15.20 «Verdi dimore» - film
16.40 C'era una volta l'uomo	17.00 - 18.40 Poletni tandem
17.00 - 19.45 Fresco fresco - glaba in zanimivosti	18.40 Sportni dnevnik
17.10 Risanke	18.50 Sport in glasba
18.00 Colorado - 3. del	19.45 TV dnevnik
19.00 I miserabili - po romanu Vic-torja Huga	20.30 Zgodba nekega Italijana
19.30 Glej in zmagaj	22.00 TV dnevnik - večerne vesti
19.45 Almanah jutrišnjega dne in vremenske razmere	22.10 TV dnevnik - dossier
20.00 TV dnevnik	23.05 Kdo bo ustavil Tommya Wan-da?
20.30 Ping pong	0.05 TV dnevnik - zadnje vesti
21.25 «Cuore di cane» - film	
22.25 TV dnevnik	
22.30 Film - drugi del	
23.20 TV dnevnik - zadnje vesti in vremenske razmere	

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana	
18.05 Poročila	21.15 Ala Pugačova - zabavnoglas-bena oddaja
18.10 Jazz na ekranu	22.15 TV dnevnik
18.45 Tarzan - ameriška risana se-rija	22.30 Nova umetnost
	0.00 Poročila
19.10 Risanke	
19.24 TV in radio nocoj	
19.26 Zrno do zrna	
19.30 TV dnevnik	
19.55 Vreme	
20.00 Zgodovina Slovencev	
20.40 Ne prezrite	
21.00 Šerif v New Yorku - ameriška nanizanka	
22.15 Nočni kino: «Cesta življenja» - brazilski film	
23.45 TV dnevnik	

Zagreb	
15.50 Videostrani	
16.00 Poletno popoldne	
18.00 Poročila	
18.05 TV koledar	
18.15 Vsak petek na začetek	
18.45 Ohrid '83: balkanski folklorni festival	
19.30 TV dnevnik	
20.00 Šerif McCloud - ameriška na-nizanka	

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5	
8.30 Dober dan Italija	22.40 Agenzia Rockford - TV film
8.35 Phyllis - TV film	23.35 Con la rabbia agli occhi - film
9.00 Alice - TV film	1.10 Cannon - TV film
9.30 Mary Tyler Moore - TV film	
10.00 Lou Grant - TV film	
11.00 Giorno per giorno - TV roman	
11.30 Rubrike	
12.00 Jefferson - TV film	
12.30 Il ritorno di Simon Templar - TV film	
13.30 Sentieri - TV roman	
14.30 General Hospital - TV roman	
15.30 Il mondo dei miracoli - film	
17.00 Tarzan - TV film	
18.00 Galactica - TV film	
19.00 Arcibaldo - TV film	
19.30 Lou Grant - TV film	
20.25 Serpico - TV film	
21.25 Hindenburg - film	
0.25 Sport	
0.25 Il bandito delle 11 - film	

RETE QUATTRO	
8.30 Risanke	
9.30 I superamici	
9.45 Storie buffe in TV	
10.15 L'amante del Presidente - film	
12.00 Aloha Paradise - TV film	
13.00 Joe Forrester - TV film	
14.00 Agua Viva - TV novela	
14.45 Una casa per sempre - film	
16.30 Risanke	
18.00 Star Blazers - risanke	
18.30 CHIPS - TV film	
19.30 Quincy - TV film	
20.30 Falcon Crest - TV film	
21.30 Bruciati da cocente passione - film	
23.30 FBI - TV film	
Inferno sotto zero - film	

ITALIA 1	
8.30 Risanke	
9.30 Adolescenza inquieta - TV no-vela	
10.15 Nemico amato - film	
12.00 Riuscirà la nostra carovana di eroi a... - TV film	
12.30 Vita da strega - TV film	
13.00 Bim bum bam	
14.00 Bandiera gialla - ponovitev	
14.45 Stasera mi butto - film	
16.30 Bim bum bam	
18.00 La grande vallata - TV film	
19.00 Wonder Woman - TV film	
20.00 Strega per amore - TV film	
20.30 Rubare alla mafia è un suici-dio - film	

TELEQUATTRO	
8.30 Povezava z Italio 1	
19.00 Dogodki in komentarji	

RADIO

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00, Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 - 10.00 Ra-dijski mozaik: Trim za vsakogar - Glasbena matineja - (9.15) Roman v nadaljevanjih: Franček Rudolf; «Oč-ka, vrni se nam zdrav domov!»; 10.10 S koncertnega in opernega repertoar-ja; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik: Glasbeni potpuri - (12.00) Na počitni-ce; 13.20 Zborovska glasba: slovenske umetne in ljudske pesmi; 13.40 In-strumentalni solisti; 14.10 - 16.00 Mla-dinsko popoldne: Od ekrana do ekrana - (15.45) Literarni listi; 16.00 Kla-sični album; 17.10 - 19.00 Razširjeni obzornik: Zimzelene melodije - (17.30) Kulturni dogodki - (18.30) Priljublje-ni motivi - (18.45) Imena naših vasi.

RADIO KOPER (Slovenski program)
6.30, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.15 Vremen-ska napoved; Čestne razmere; 6.45 Prometni servis; Napoved radijskih in TV programov; 7.00 Zaključek; 13.00 Prislunhite med glasbo; 13.10 Predstavitve popoldanskega progra-ma; 13.20 Zanimivosti, reportaže, po-govori; 13.45 Mladi izvajalci; 14.20 Naši zbori; 14.35 Glasbene želje po-slušalcev po telefonu; 15.30 Danes z nami; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Primorski

V Primorskem dnevniku boste lahko ob 17. uri prislunhili kroniki primor-skih dogodkov. Med njimi bomo go-ovorili tudi o delu letošnje mladinske poletne politične šole v Mariboru. Ob 13.30 bo na sporedu redna oddaja «Meh za smeh» - primorski harmoni-karji. Deset minut zatem pa pogovor z nekdanjim borcem Maksom Zadni-kom o delu partizanske bolnišnice pri Beki. Ob 17.30 pa bomo v pogovoru o primorskih vinskih kletah govorili o letošnji letini.

dnevnik; 17.30 Pogovor o...; 18.00 Zaključek.

RADIO KOPER (Italijanski program)
7.15, 12.30, 13.30, 18.30 Radijski dnev-nik; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 6.00 Otvo-ritev in glasba; 6.35 Stanje morja; 7.00 Horoskop; 7.30 Glasba; 9.00 Štiri četrtine; 9.15 Edig Galletti; 9.32 Lu-cianovi dopisniki; 10.00 Glasba; 10.35 Vrtljak; 11.00 Svet mladih; 11.30 Na prvi strani; 11.35 Glasba; 12.00 Glas-ba po željah; 14.40 Kulturne in umet-ostne zanimivosti; 15.45 Glasba in popevka tedna; 16.15 Orkester La ve-ra Romagna; 16.32 Glasba; 17.32 Gran prix; 19.00 Beat Graffiti; 19.40 Glasba; 20.00 Zaključek sporeda.

RADIO 1
7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 19.00 Poro-čila; od 6.00 do 7.58 Zeleni val; 9.00 Glasbeno-govorni program; 10.35 Be-netke: filmski festival; 11.00 Popevke spominov; 11.34 «Il Consiglio d'Egitto» radij. priredba; 11.58, 12.58, 14.58, 16.58, 17.55, 18.58 Zeleni val; 12.03 Viva la radio!; 13.25 Master; 14.30 Vzgoja odnaja; 15.00 Sever, Jug in obratno; 16.00 Popoldanski poletni program; 17.25 Globetrotter poleti; 18.00 «Ipotesi»; 18.30 «Richard - Lud-wig (1864 - 1883)»; 19.15 Prijeta glas-ba; 19.30 Radio 1 jazz '83; 20.00 «Sta-zione zero» radijska priredba; 21.00 Koncert, dirigent Attonio Janigro; 22.05 Dimenticanza al Ministero delle Colonie; 22.37 Autoradio flash; 23.05 Telefonski poziv; 23.28 Zaključek.

RADIO OPČINE
Do 19.00 Glasba; 19.00 Kraška ohcet 1983; do 20.00 Glasba; 20.00 Lahko noč želi... (pravljica); 20.30 Klapa rock; Glasbena noč.

Danes ob 19. uri posnetek o 4-dnev-ni Kraški ohceti.

LJUBLJANA
6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 15.00 Poročila; 6.10 Pro-metne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.25 Sprehod po tržnici; 7.35 Promet-ne informacije; 7.45 Iz naših spore-dov; 8.05 Radijska šola za nižjo stop-njo; 8.35 Glasbena pravljica; 8.50 Naši umetniki mladim poslušalcem; 9.05 Z glasbo v dober dan; 9.35 Napotki za naše goste iz tujine; 10.05 Rezer-virano za...; 11.05 Ali poznate?; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Iz glasbene tradicije jugoslovanskih narodov in narodnosti; 12.30 Kmetij-ski nasveti; 12.40 Vedri zvoki; 13.00 Danes do 13.00 - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.20 Osmrtnice, ob-vestila in zabavna glasba; 13.30 Od melodije do melodije; 13.50 Človek in zdravje; 14.05 Karakteristični plesi iz baleta Hrestač Petra Iljiča Čajkov-skega; 14.25 Vrtljak; 15.05 Radio da-nes, radio jutri; 15.15 Naši poslušal-ci čestitajo in pozdravljajo; 15.55 Mi-nute za EP; 16.00 Dogodki in odme-vi; 16.30 Obvestila in zabavna glasba.

Zaradi sodelovanja laiko-socialistov s komunisti V zvezi s položajem v Trzinu zahteva KD posredovanje deželni vodstev

Goriški demokristjani so se pošteno razjezili nad socialisti, socialdemokrati in republikanci ker jih ti pušajo na cedilu v Trzinu (in Ronkah) in zahtevajo posredovanje deželni tajništva strank deželne veine. Na tem nivoju naj bi od partnerjev v Trzinu zahtevali, naj se drže na deželni podpisanih sporazumov o homogenih večinah v krajevnih upravah.

To izhaja iz tiskovnega poročila, ki ga je izdalo pokrajinsko vodstvo KD, ki se je sestalo v sredo. Dosedanji tajnik KD poslanec Rebuta je bil namreč na dopustu. Demokristjani pa so tudi čakali kako se bodo razvile stvari v Trzinu. Tam so se pogajanja za sestavo nove večine v kateri bodo KPI, PSI, PSDI in PRI (prvi trije so že bili v večini v prejšnji mandatni dobi, republikanci so se ji sedaj pridružili) že zaključili in sklic občinskega sveta na katerem bi izvolili župana ter odbornike je samo stvar časa.

Enaka koalicija bo v Ronkah. Drugače pa bo na pokrajinski upravi in v občini Gradež. Demokristjani so v tem obmorskem kraju izgubili absolutno večino. Tam so zelo močni republikanci, ki so se domenili s socialisti o skupnem nastopu. Prav ta

skupni nastop PRI-PSI demokristjansko vodstvo sedaj obsoja!

Sporazum na pokrajini bi bil lahko že dosežen v juliju in zato bi bili lahko že imeli novega predsednika in odbornike. Demokristjani pa so čakali kako se bodo stvari razvile v Trzinu. Šele potem bi sklepali kako ravnati se v pokrajinski upravi.

Pokrajinsko vodstvo KD meni, da se je treba držati na deželi doseženih sporazumov za sestavo večin v najbolj pomembnih krajevnih upravah. Trzin je pomembna uprava, saj je mesto po številu prebivalcev na petem mestu v naši deželi. Vodstvo KD meni, da so stališča PSI, PRI in PSDI nepoštena. To zato ker hočejo te stranke, tako meni KD, izkoristiti tako demokristjane kot komuniste za sestavo večin. Zaradi tega naj o stvari razpravljajo deželna tajništva strank. KD je že napovedala sestanke z deželnimi tajniki te stranke.

Iz tiskovnega poročila izhaja še nekaj zelo pomembnega. KD bo, po sestanku z deželnimi tajniki, preučila položaj v vseh krajevnih upravah na Goriškem. Še posebej tam, kjer nekatere druge stranke zahtevajo preverjanje. S tem kažejo demokristjani s

prstom na socialdemokrate, ki so pred dnevi zahtevali, v okviru preverjanja na goriški občini, zamenjavo nekaterih odgovornosti v odboru.

S svoje strani pa so se socialdemokrati spet oglasili. Spet zahtevajo zamenjavo nekaterih oseb, oziroma zamenjavo odgovornosti v odboru. Istočasno pa obsojajo že znana stališča demokristjanov, da lahko pride tudi v goriški občini do drugačne koalicije. To pomeni, da bi lahko ta ali druga stranka bila potrjena iz odbora.

Razprava in petje na Vin Mondo

Sommelierji iz vse Italije se bodo danes ob 10.30 zbrali na goriškem gradu na svoj letni shod. Popoldne ob 16. uri bo istotam shod o novih vinih v Furlaniji. Zvečer pa bo, na grajskem dvorišču, koncert znanih italijanskih pevcev, ki bodo prepevali pesmi nagajane na festivalih v San Remu. Vse prireditve so v okviru Vin Mondo. V okviru Vin Mondo je letos tudi tekmovanje pevskih zborov Seghizzi o katerem pišemo na drugem mestu.

Začetek novega leta tudi v slovenskih vrtcih

Novo šolsko leto, nove skrbi. Včeraj so se tudi pri nas odprla vrata otroških vrtcev. V vseh državnih in občinskih vrtcih na Goriškem, tako slovenskih kot italijanskih, je manj vpisanih otrok, iz enostavnega razloga ker je veliko manj otrok kot lani in še manj kot v prejšnjih letih. Povprečno se je število rojstev v naši pokrajini v zadnjih sedmih letih zmanjšalo na polovico. Zaradi tega je manj otrok v vrtcih, ponekod so italijanske sekcije tudi zaprli.

Slovenske sekcije delujejo vse enako kot v prejšnjih letih, pa čeprav je v njih manj otrok kot lani in kot v prejšnjih letih. Slovenski vrtci so v Ronkah, Doberdobu, Rupih, Sovodnjah, Standrežu, Gorici, Podgori, Pevm, Steverjanu in Krmini.

Tokrat smo za »dober dan« otrokom in vzgojiteljicam izbrali otroke, ki so včeraj prišli v vrtec v Pevm. Njihovi nasmejani obrazi naj bodo v pozdrav nam vsem.

V polnem teku tekmovanje pevskih zborov Seghizzi

Mešani zbor Obala iz Kopra

Tudi danes zvečer bodo na oder velike telovadnice UGG stopili zbori, ki nastopajo v polifonskem petju. Koncert se bo pričel ob 20.30, vsak zbor bo zapel tako obvezne kot proste pesmi.

Najprej bodo nastopili ženski zbori Polifonico Turritano (Italija), Študentski zbor iz Sofije (Bolgarija), Bela Bartok iz Budimpešte (Madžarska), London Chorale iz Londona (Velika Britanija) ter slovenski zbor Obala iz Kopra (Jugoslavija).

Zatem bodo stopili na oder mešani zbori in sicer Akademski zbor (Češkoslovaška), Politehnik iz Gdanske (Poljska), Obala iz Kopra (Jugoslavija), Ressonances (Francija), Schwa-

bich Hall (Zvezna republika Nemčija), Polifonico Turritano (Italija).

Jutri popoldne, ob 15. uri, se bo pričelo tekmovanje zborov v narodnem petju. Na sporedu so nastopi jugoslovanskega (Slava Klavara iz Maribora), finskega, madžarskega, angleškega, madžarskega in bolgarskega zbora ter še italijanskega, angleškega, češkega in nemškega zbora. Jutri zvečer, ob 20.30 bo nagajevanje in nastop najboljših zborov na tekmovanju polifonskega petja.

V dvorani občinskega sveta se je v sredo zvečer odprl, včeraj pa nadaljeval in zaključil simpozij o zborovskem petju. Sodelovali so strokovnjaki iz več evropskih držav.

V nedeljo, 25. septembra

Na Mostu na Soči odkrijejo spomenik pisatelju Ivanu Preglju

Klub starih goriških študentov je v prejšnjih letih opravil zelo veliko in hvalevredno delo pri postavljanju spominskih obeležij, t.j. plošč, doprskih kipov in spomenikov, številnim zaslužnim možem naše kulture in politične preteklosti tako v Novi Gorici kot v drugih krajih Goriške. Njih zasluga je, da imamo danes v Erjavčevem drevoredu v Novi Gorici vrsto doprskih kipov ljudi, ki so veliko delali in pomenili v slovenskem življenju Gorice in njene dežele. Mnogo tega dela so nekdanji študentje v goriških slovenskih šolah napravili s svojim denarjem, potem pa so jim priskočile na pomoč tudi razne ustanove in društva, da so krile vedno naraščajoče stroške, katerim niso več bili pobudniki te plemenite akcije kos.

Zadnjič so se stari goriški študentje zbrali v Novi Gorici, kjer so odkrili doprski kip Francu Kosu, znamenemu slovenskemu zgodovinarju, po rodu sicer iz škofjeloške občine, ki pa je živel in ustvarjal v Gorici od začetka osemdesetih let prejšnjega stoletja do prve svetovne vojne.

Kmalu bo uresničena še ena druga pobuda teh prizadevnih sinov primorske zemlje. Izkoristili so 100-letnico rojstva pisatelja Ivana Preglja (po njem je bila letos spomlad imenovana slovenska osnovna šola v Rupih) in odkrili 25. septembra nje-

mu posvečen kip na Mostu na Soči. Prireditelja bosta Klub starih goriških študentov in krajevna skupnost Most na Soči, podpirajo pobudo pa tudi Društvo slovenskih pisateljev, tolminska kulturna skupnost in občinska konferenca SZDL. Doprski kip Ivana Preglja je izdelal akademski slikar Peter Nemec iz Bilj. Odkritje

Danes in jutri težave z vodo

Zaradi okvare na vodovodni črpalki pri Mrzleku je od včeraj popoldne v goriškem vodovodnem omrežju v obtoku manj vode. Zaradi tega je mestno podjetje pozvalo uporabnike naj ne pretiravajo s porabo vode, v nasprotnem primeru bodo morali za kratek čas prekinjati dobavo.

Do okvare je prišlo včeraj popoldne okrog 15. ure. Predvidevajo, da bodo popravilo opravili v teku današnjega ali kvečjemu jutrišnjega dne, zaradi tega so še danes in jutri možne težave, predvsem za stanovalce višjih nadstropij nekaterih predelov mesta.

spomenika bo vrhunec Pregljevih dnevov, ki jih pripravlja Slovenska matica v Ljubljani v počastitev pisateljeve stotele. V Tolminski knjižnici Cirila Kosmača bodo na predvečer odprli razstavo Pregljevih rokopisov skupno s slikarsko razstavo Marija Preglja, sledil pa bo literarni večer na katerega pride 15 slovenskih literatov.

Slavnostni govornik bo pisatelj in dramatik Saša Vuga, doma z Mosta na Soči.

Najbrž je prav, da naše bralce spomnimo, da je Založništvo tržaškega tiska izdalo, prav v počastitev Pregljeve stotele, ponatis njegovega zgodovinskega romana Tolminci, ki ga ni bilo najti več časa na slovenskem knjižnem trgu.

Razna obvestila

Kmečka zveza obvešča vinogradnike, da morajo najkasneje do 6. septembra prijaviti zalogo vina, ki so jih imeli v kleti do 31. avgusta. Vsi zainteresirani se lahko zglasijo v jutranjih urah v uradu Kmečke zveze, Ul. Malta 2. Ker so za kršitelje predvidene tudi denarne kazni, so vinogradniki naprošeni, da to opravijo čimprej.

Zamejski kolesarji, ki se v nedeljo, 4. septembra, želijo udeležiti kolesarskega maratona IX. korpusa v Novi Gorici (progi merita 140 oz. 40 km), se lahko vpišejo na sedežu ZSSDI, Ul. Malta 2, tel. 33029.

Kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »Turbo times«. Barvni film.

VITTORIA 17.30—22.00 »I vizi della carne«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

CORSO 18.00—22.00 »Sul lago dorato«. Barvni film.

Trzin

PRINCIPE 18.00—22.00 »Atterraggio zero«.

EXCELSIOR 18.00—22.00 »L'ultima vergine americana«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 19.00 »Belo blago za Hongkong«. Ameriška kriminalka.

Za ciklus Pulj po Pulju ob 21.00 »Halo taksi«. Jugoslovanska kriminalka.

SVOBODA 19.00 »Linija«. Ameriška kriminalka. Ob 21.30 »Stalno dekle«. Ameriški ljubzenski film.

DESKLE 20.30 »Gadje na dopustu«. Francoska komedija.

DEŽURNA LEKARNA V TRZINU Centrale, Trg republike 26, telefon: 72341.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Providenti, Travnik 34, telefon 48972.

Praznik v gradu v Rubijah

V Gorici in na našem podeželju plakati z veliko sliko grajskih razvalin vabijo na prireditve, ki se bo pričela danes in bo trajala do nedelje na dvorišču starega gradu v Rubijah. Prireditelj je športno združenje Soča, ustanovljeno pred tremi leti, ki je že lani imelo poletni praznik v gradu v Rubijah. Prireditve se bodo tu odvijale na cementni plošči, ki je tam postavljena, ostanki zidov gradu pa dajejo lep okvir prireditvenemu prostoru.

Praznik se prične danes zvečer s tekmovanjem v briškoli za 128 parov. Zmagovalca bosta dobila vsak po enega prašiča težkega po sto kilogramov. Drugi par bo dobil 4 pršute, tretji in četrtplasirani po dva pršuta. Nagrade bodo tudi za tiste, ki se bodo plasirali od petega na osmo mesto: eno kolo sira. Briškola se bo pričela ob 20. uri. Pol ure kasneje bo imel koncert kantavtor Ivo Tul iz Milj, ki je že nastopal v raznih krajih v našem zamejstvu. Sledil bo ples z Novim ansamblom, ki ga sestav-

ljajo sovoedenjski in štandreški mladi godbeniki.

Ples bo tudi jutri zvečer s števerjanskim Zamejskim instrumentalnim ansamblom, ki bo igral tudi v nedeljo zvečer. V nedeljo pa bo ob 18.30 nastopila tudi godba na pihala iz Vileša. Vse večere bo deloval dobro založen bife.

Mirošič pri Siclariju

Včeraj se je generalni konzul SFRJ v Trstu Drago Mirošič sestal z goriškim prefektom Vittorio Siclarjem. Razgovor se je nanašal na nekatera aktualna vprašanja nadaljnega sodelovanja goriške pokrajine s sosednimi jugoslovanskimi območji.

● Služba za injekcije (Zeleni križ, Ul. Crispi): 8.30-12.30 in 15.30-18; ob sobotah 8.30-12.30. Ob nedeljah in praznikih 10.00-12.00.

Jutri odprtje razstave o letalstvu v Trzinu

V Trzinu bodo jutri odprli razstavo na temo »Trzin in letalstvo«. Odprta bo en teden, njen namen pa je v tem, da bi prikazali dve desetletji letalske produkcije trziške industrije.

Letalska proizvodnja se je v Trzinu pričela v drugi polovici leta 1923, ko je v okviru ladjedelnice bratov Cosulich, ki je takrat delovala že 16 let, nastala prva delavnica za gradnjo letal. Proizvodnja se je v kratkem času zelo povečala, tako da je proizvodna površina nekaj let kasneje pokrivala 8 tisoč kvadratnih metrov, letalska industrija pa je zaposlovala več sto delavcev. Na razstavi bodo skušali dati čim popolnejšo sliko o letalski proizvodnji trziške ladjedelnice do leta 1943. Med številnimi letali, ki so izšla iz njenih delavnic, velja omeniti znamenite »Cant Z«. Letalo je imelo 40 metrov odprtine kril, 34 ton teže, letelo pa je s hitrostjo do 420 km na uro. To je bilo za časa med obema vojnama kar veliko, saj je z letali tega tipa kolavdator Mario Stoppani v tridesetih letih dosegel več svetovnih rekordov v letih na dolge razdalje. Načrtovalec teh letal je bil inž. Filippo Zappata. Njegov podpis nosijo tudi vsi drugi projekti, ki so jih v dvaj-

setih letih delovanja uresničili v trziški letalski industriji.

Razstava »Trzin in letalstvo« bo v prostorih občinske dvorane v Ul. Sant' Ambrogio (bivša dvorana Roma). Na ogled bo od 3. do 10. septembra ob delavnikih od 18. do 21. ure, v nedeljo pa tudi od 9. do 12. ure.

Izlet SPD

SPD Gorica priredi v nedeljo, 18. septembra, avtobusni izlet v Krmo, na osrednjo proslavo ob Dnevu planincev in otvoritev obnovljene Kredarice. Prijave vsak delavnik od 10. do 12. ure na sedežu, ali v trgovini Bavcon, do 10. septembra.

Društvo obenem vabi člane in prijatelje, na delovno akcijo pri koči pri krnskih jezerih 3. in 4. septembra. Prenosišče je zagotovljeno v novi koči. Kdor ne utegne sodelovati v soboto in nedeljo, lahko pride na gradbišče samo en dan. Odhod v soboto, 3. septembra ob 6. uri s Travnika. Prevoz z lastnimi sredstvi.

POGREBI

Ob 12. uri Visentini Maria iz splošne bolnišnice v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče.

ŠPORTNO ZDRUŽENJE SOČA vabi na

PRAZNIK V GRADU V RUBIJAH

Danes ob 20.00 tekmovanje v briškoli, ob 20.30 nastop kantavtorja Iva Tula, sledi ples z Novim ansamblom

Pogovor s tajnikom delavske zbornice Lucianom Pinijem

Goriško gospodarstvo rabi pomoč preveč smo odmaknjeni

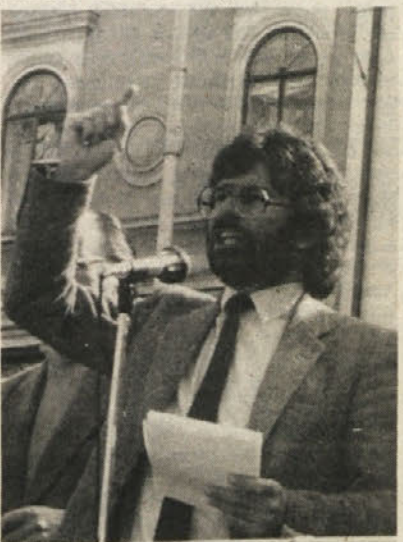
Tisoči delavcev so se že prejšnji ponedeljek vrnili na delo v tovarne na Goriškem, nekateri so se vrnili ta ponedeljek. Drugi pa se sploh niso vrnili na delovna mesta s polletnih kolektivnih počitnic ker so že več na kolektivnem prisilnem dopustu, ki mu pravimo dopolnilna blagajna.

«Goriškemu gospodarstvu se ne obeta nič dobrega, kajti dobrote so v prejšnjih letih prihajale k nam potem ko so jih že okusili prebivalci drugih italijanskih pokrajin, medtem ko je kriza prihajala vedno zelo hitro, sočasno ali še prej kot je zajela gospodarstvo v drugih krajih Severne Italije.» Tako nam je dejal Luciano Pini, tajnik teritorialnega odbora delavske zbornice (nekoč pokrajinskega), od katerega smo hoteli izvedeti za mnenje v zvezi s stanjem našega gospodarstva. Se nam morda ponuja kaj novega, ali se nam obeta še hujša kriza, ki jo sicer beležimo že nekaj let?

Pini je bil zelo jassen in kategoričen: «Našim že znanim boleznim, krizam v nekaterih večjih industrijskih obratih, se je sedaj pridružila še kriza v drobni trgovinski dejavnosti. Dejanska zapora meje je odvezala Gorici tisto možnost zaposlovanja ljudi v terciarni dejavnosti in vedno slabši gospodarski položaj ter spremenjene menjave dinarja kažejo, da se ne bomo vrnili več na staro in italijansko - jugoslovanskih odnosih. Jugoslovanskih kupcev v Gorico enostavno ne bo več. Kam torej z velikim številom ljudi, ki so se zaposlili v trgovini, bodisi kot lastniki ali male trgovine ali kot trgovinski pomočniki? Nujno bo treba spremeniti dosedanje gospodarske odnose z Jugoslavijo. Naši industriji in tudi naša vlada se morajo zavedati, da je treba iti na pot industrijske kooperacije na čisto novih osnovah. O tem smo že večkrat govorili z jugoslovanskimi kolegi - sindikalisti. O tem moramo glasno opozoriti ljudi, ki nam vladajo, bolj tiste v Rimu kot tiste v Trstu. Zaradi tega bo sindikat sprožil širšo akcijo, ki bo močno odjeknila. Kar se tiče osimskih sporazumov bo treba najbrž spremeniti tisti del, ki govori o mešani industrijski coni na tržaškem krasu, tudi tako, da se bodo tovarne gradile na že obstoječih področjih vzdolž meje. Niti ni treba ustvarjati novih con, izkoristimo že obstoječo infrastrukturo. Državi naj najdeta posebno formulo za status ekstras-teritorialnosti zemljišč na katerih se nahajajo te tovarne, ki bi seveda bile pod zaščito carinskih uradov.»

Luciano Pini, ki se je na čelu delavske zbornice in tudi enotne sindikalne zveze, znašel prihajajoč iz delovnih izkušenj v trziški ladjedelnici, je precej zaskrbljen kako bo z raznimi tovarnami na Goriškem, še predvsem z največjo med njimi, ladjedelnico v Trzinu. «Naprave v njej so prenovili pred deseti leti, ko ni bilo kazalo, da bo ponovno odprt Suedski prekop. Nekatere takratnih draženih naprav niso več uporabljali, kajti orjaških petrolejskih ladij ni več gradili. Vendar pa imajo v trziški ladjedelnici take stroje, take načrtovalce in tudi zelo pridne delavce, da so lahko kos vsakemu na-

ročilu. Tudi takrat ko je bila celotna družba Italcantieri v deficitu,» nam pove Pini, «je bila trziška ladjedelnica aktivna, prav zaradi teh njenih značilnosti. Sicer pa na vse to kaže tudi dejstvo, da v njej naročajo najbolj sodobne lade, ki potrebujejo zelo sodobne naprave. Mislim na novo nosilko helikopterjev, ki jo tu gradijo za italijansko vojno mornarico in ki je najsodobnejše, kar se lahko gradi na tem področju, ter na dve pravkar izročeni ladji neki avstralski družbi, ki sta prvi na svetu, ki gresta na premogovni pogon. To je novost, ki bi se morala bogato obrestovati. Vidimo pa, da ni naročil za našo ladjedelnico. Na e-

ni strani so japonske, korejske in poljske ladjedelnice polne naročil, ker so plače tamkajšnjih delavcev precej nižje od naših, na drugi pa nima naša vlada načrta kako posodobiti ladjarstvo, ki je zastarelo. Italijanski ladjarji naročajo ladje v tujini. Vlada bi morala prisiliti italijansko plovno gospodarstvo, da zamenja zastarele ladje, istočasno dati prispevke za obnovo ladjevja, kot to delajo druge države, tako na zahodu kot na vzhodu. Že res, da ne bomo nikdar več dosegli 12.000 delavcev, ki so bili v Trzinu zaposleni takoj po vojni. Ne moremo pa se zadovoljiti z manj kot štiridesetimi zaposlenimi, kot jih imamo sedaj, in še manj z množično novo dopolnilno blagajno, ki grozi našemu delavstvu. Rimska vla-

da nas mora takoj uslišati!»

Seveda je bil govor tudi o drugih tovarnah. «Težave imamo in gotovo bomo še imeli tudi v jeklarski in tekstilni industriji. Deželna vlada je pred nekaj dnevi nakazala denar za pričetek novega procesa v podgorski tekstilni tovarni. Stvar se takoj premika z mrtve točke, gre za čisto novo podjetje, ki bo v tovarni uvedlo novo, sodobno tehnologijo. Vendar pa bo vse to prizadelo sedanjo zaposlitveno raven. Z veliko investicijo bo moč zaposliti v podgorskem podjetju le okrog 200 ljudi. Kam z ostalimi petsto, ki so poleg prejšnjih že več let v dopolnilni blagajni? Goriški trg ne sprejema več odvečne delovne sile. Ne smemo pozabiti, da so bile zaprte ali se zapirajo tudi druge tovarne, kot Inteco v Štandrežu, SNIA v Zdravščini, da v veliko tovarnah v Trzinu, Gorici, Krmini krčijo število zaposlenih. Mladina ne dobi zaposlitve.»

«Gremo torej v hudo krizo, o kateri najbrž nimamo niti pojma,» pravi Pini. «Rešitev je le v tem, da dobimo zares veliko pomoč osrednje vlade. V Rimu morajo pokazati ali jim je kaj za razvoj naših krajev, ali so nas odpisali misleč, da smo v okopih prve frontne linije v slučaju spopada, saj se v svetu danes vedno bolj rožlja z orožjem. Treba je pametno investirati v manjše tovarne, v razvoj trziškega pristanišča, v turistično gospodarstvo ob obali med Trzinom in Gradežem. Ljudje bodo tam našli zaposlitev. Ni moč delati kampanilizmov med Gorico in Trzinom ali kakim drugim krajem v naši pokrajini, ki je ozemeljsko zelo majhna. Dati je treba našim tovarnarjem možnost proizvodnje po takšni ceni, da bodo lahko krili višje stroške prevoza v notranjost države in tudi možnost sodelovanja s sosedno jugoslovansko industrijo. Vse to pa terja poguma in jasnih pogledov. Pri nas, v Trstu in v Rimu.»

To nam je povedal tajnik delavske zbornice Luciano Pini. Ko smo se z njim pogovarjali o odmaknjenosti goriškega območja smo se spomnili fraze, ki jo je rad uporabljal eden njegovih predhodnikov na čelu delavske zbornice, Elio Zuliani; uporablja jo francoski izraz: «Gorica je v cul de sac, Gorica je na dnu žaklja.»

MARKO WALTRITSCH

Davki za leto 1979 v sovedenjski občini

Florijan Kaučič, 431 (Marija Rešič, 5.367); Silvan Kerševan, 7.766; Žarko Kerševan, 5.856; Severino Klede, 9.394 (Lidija Plesničar, 4.029); Vladimir Klemše, 9.134; Maksimilijan Kogoj, 6.061 (Branka Tomšič, 1.646); Marijan Komjanc, 6.023; Davorin Koncut, 8.249; Karlo Kosič, 5.374; Andrej Kovic, 7.360; Karlo Kovic, 3.977 (Marija Pelos, 3.386); Dominik Kovic, 5.644 (Ana Butkovič, 5.733); Ferdinand Kovic, 2.730 (Irma Jelen, 4.388); Franc Kovic, r. 1933, 5.833; Franc Kovic, r. 1936, 6.918; Ivan Kovic, 7.841; Izidor Kovic, 6.525; Oskar Kovic, 9.136 (Valerija Petejan, 9.178); Silvan Kovic, 6.003; Silvester Kovic, 6.125 (Josipina Battisti, 5.501); Stanislav Kovic, 6.159; Peter Krašček, 8.656; Verica Krašček, 5.558; Alojz Kravos, 9.091 (Josipina Cibej, 8.026); Branko Kuzmin, 6.531 (Vida Bratina, 5.455); Jožef Kuzmin, 6.731 (Federica Sussi, 5.587); Fulvio Ladini, 4.061 (Loretta Innocenti, 2.437); Luciano Lando Musina, 6.486 (Anita Petejan, 1.515); Ada Lavrenčič, 7.776; Bruna Lavrenčič, 5.818; Jožef Lavrenčič, 6.581; Ezio Lombardi, 6.200; Mirko Lukman, 2.680 (Pierina Cotič, 9.714); Marino Luvisutti, 4.258 (Mirka Peteani, 4.103); Karlo Malič, 5.820; David Malič, 6.821 (Jolanda Semolič, 1.622); Dušan Malič, 6.059; Mario Malič, 10.047; Orlando Malič, 9.848; Rudolf Malič, 7.293; Jožef Maraž, 5.661 (Ema Pelicon, 4.052); Iginio Marega, 7.553; Gianni Marson, 6.007; Boris Marušič, 8.816; Jožef Marušič, 6.826; Jolanda Marušič, 6.546; Lucijan Marušič, 5.327; Mario Marušič, r. 1929, 6.781; Mario Marušič, r. 1956, 6.887; Stefan Marušič, 5.716 (Marija Goljevšek, 1.636); Franc Masten, 6.760; Ida Masten, 6.655; Mario Menis, 4.945 (Karla Malič, 5.073); Luigi Milocco, 7.944; Fabio Močilnik, 5.313; Ferdinando Monti, 4.947 (Josipina Paoletti, 3.164); Aleksander Moro, 6.599; Julijan Mosetti, 6.031 (Pierina Kuzmin, 5.320); Ludvik Jurij Mosetti, 7.629; Carmelo Muscas, 7.821; Zdravko Novak, 5.438; Rodolfo Ortolan, 5.757; Gianni Orzan, 9.418; Ana Marija Ožbot, 4.475 (Rudolf Volk, 7.002); Danilo Ožbot, 4.610 (Alojzija Grillo, 3.626); Erminio Ožbot, 8.531 (Lauretta Pizzo, 7.107); Jordan Ožbot, 5.875; Julijan Ožbot, 16.258; Jožef Ožbot, 6.296; Milojka Ožbot, 5.948; Saverij Ožbot, 4.475 (Savina Cotič, 3.520).

Erminio Pahor, 6.474; Jurij Pahor, 8.669; Oskar Pahor, 7.061 (Severina Petejan, 4.877); Eda Paoletti, 6.049;

Alojz Paoletti, 7.538 (Ivanka Devetak, 1.638); Adelmo Paravano, 8.867; Jožef Petejan, 7.614 (Stanislava Bastiančič, 7.735); Almasonia Pavletič, 5.590; Danilo Pavletič, 2.254 (Marija Turel, 3.707); Valentin Pavletič, 7.057; Hilarij Pelicon, 6.228; Martin Pelicon, 25.152; Dušan Pelicon, 4.073 (Ines Peteani, 3.921); Ana Marija Pellizon, 6.640; Marija Pellizon, 7.538; Nives Pellizon, 5.307; Olga Peric, 17.777; Angelo Petean, 5.953 (Ida Semolič, 5.925); Ivan Petean, 6.863; Bruno Peteani, r. 1932, 8.122 (Luigina Bressan, 3.260); Bruno Peteani, r. 1941, 3.853 (Maria Pisco, 3.853); Kazimir Peteani, 5.449 (Milda Oblak, 5.531); Edvard Peteani, 5.979; Franc Peteani, r. 1916, 4.513 (Kristina Devetak, 1.649); Jurij Peteani, 6.277; Ivan Peteani, r. 1922, 7.693 (Helena Kuzmin, 1.608); Ivan Peteani, r. 1923, 5.303; Jožef Peteani, 7.087; Valentin Peteani, 10.718; Kazimir Petejan, 6.985; Ivan Petejan, r. 1920, 5.739; Ivan Petejan, r. 1929, 6.964; Ivan Petejan, r. 1943, 6.484; Serafin Petejan, 7.789; Zvonimir Petejan, 6.177; Angelo Pinello, 6.177 (Silvana Florenin, 6.471); Dragotin Pisk, 4.968 (Nadja Mrak, 6.742); Boža Pižent, 5.500; Franc Plesničar, 6.380; Oskar Povodnik, 7.485; Avgustin Primožig, 5.870; Sabino Primožič, 5.961.

Francesco Qualli, 8.315 (Maria Veneri, 3.505); Franc Rojec, 14.684 (Nada Hmeljak, 8.421); Maria Rossi, 7.520; Bogdan Rutar, 7.530; Giovanni Seculin, 5.480; Ivan Semolič, 6.570; Jožef Sfiligoj, 3.365 (Zora Devetak, 1.692); Viljem Sfiligoj, 10.206; Edgardo Stanziani, 8.322.

Jožef Tabai, 5.590; Giacomo Tommasini, 3.695 (Vittoria Ziani, 3.244); Ferdinand Tommasi, 6.830 (Franka Trobec, 4.701); Marijan Tommasi, 2.115 (Marinella Minin, 5.485); Rafael Tommasi, 6.747 (Sonja Zotti, 5.657); Romano Tommasi, 7.957; Branko Tomšič, 5.568 (Nelva Cernetti, 5.566); Karlo Tomšič, 14.162 (Zlatka Pelicon, 9.799); Emil Tomšič, r. 1929, 5.320 (Sonja Russian, 450); Emil Tomšič, r. 1933, 7.419; Franc Tomšič, r. 1915, 4.001 (Darinka Marušič, 1.608); Gabrijela Tomšič, 5.060; Ivan Tomšič, r. 1932, 16.498; Jožef Tomšič, r. 1936, 11.112; Jožef Salomon Tomšič, 6.512 (Metoda Povodnik, 1.362); Viljem Tomšič, 5.712; Leandro Tomšič, 5.842; Alojz Tomšič, r. 1934, 10.251 (Renata Pisco, 9.901); Alojz Tomšič, r. 1956, 5.135; Martin Tomšič, 7.575; Milena Tomšič, 7.071; Vanda Tomšič, 6.509; Venceslav Tomšič, 5.558; Vincenc Tomšič, 4.366 (Marija Prinčič, 2.607); Egone Trampus, 7.493; Jožef Tronkar, 14.578 (Marija Tomažič, 810).

Karlo Urdih, r. 1946, 6.488 (Mirjam Prinčič, 755); Pavel Uršič, 7.266; Robert Uršič, 5.496; Robert Ussai, 2.612 (Margareta Cernic, 2.539); Adolfo Visintin, 4.716 (Nives Furlan, 1.651); Gilberto Visintin, 7.266; Jožef Visintin, 6.194; Peter Visintin, 6.871 (Josipina Cijak, 1.652); Rudolf Visintin, 6.526 (Zdravka Cotič, 5.733); Rosario Visintin, 6.643; Aurelio Visintin, 6.028 (Marija Volk, 5.548); Graziano Zaccaron, 5.999; Eleonora Zamputel, 5.337; Boris Zavadlav, r. 1948, 5.047; Albina Zotti, 6.827; Danica Zotti, 6.463; Desiderij Zotti, 5.077; Emil Zotti, 5.443 (Marija Blažič, 5.899); Ivan Zotti, 6.454 (Hilarija Peteani, 6.089); Jožef Zotti, 6.820 (Elda Grillo, 5.295); Guido Zotti, 6.440; Alojz Zotti, 6.358; Nikolaj Zotti, 5.893.

Biseri v školjkah pri Gradežu?

V Gradežu se mnogi sprašujejo, ali bo njihovo turistično mestce postalo novi Eldorado in če ne bo treba morda sedanjí vzdevek «zlati otok» nadomestiti z vzdevkom «otok biserov» v pravem in najožjem pomenu besede. Nekateri že sanjajo o tem, posebno turistični operaterji, ki nad letošnjo sezono niso ravno navdušeni in upajo, če že ne na prihod celih tram iskalcev biserov, vsaj na to, da bodo govorice teh dni privabile na laguno kakega radovedneža in kakega gosta. Vse se je začelo pred kakim dnem, ko so baje trije mladi potapljači v nekem kraju v gradeški lagu-

ni (o tem, kje je točno ta kraj, seveda vsi previdno in nekoliko zainteresirano molčijo) pobrali nekaj užitnih školjk, ki jim v naših krajih pravimo pedoci. Zvečer so jih skuhal in obstrmeli, ko so opazili, da lupine vsebujejo poleg užitnih živalic tudi nič manj kot svetle, okrogle, rozaste bisere! Seveda so precej majhni, manj bleščeči od biserov, ki se rodiijo v eksotičnih ostrigah, toda kljub vsemu so biseri.

Novica o biserih v gradeških pedocih — vsega skupaj so jih našli okrog 30, od katerih imajo največji premer nekaj milimetrov — se je kot blisk

razširila med domačini in turisti. Prvi so jo sprejeli nekoliko skeptično, drugi pa s takim navdušenjem, da so se nekateri celo organizirali v skupine in začeli s sistematičnim preresetavanjem lagune. Nekateri so celo govorili, da veljajo biseri do pet milijonov lir.

Navdušenje se je nato pleglo, ko so draguljarji ocenili vrednost biserov za minimalno ali skoraj nično in ko so starejši gradeški ribiči povedali, da biseri v pedocih niso nič novega in da jih je že marsikdo našel v prejšnjih letih, toda zaradi tega ni nihče obogatel.

največkrat pa je šlo za zagovarjanje idej, ki so jih razglašali italijanski časopisi.

Spomina vreden je tudi govor, ki ga je imel v Gorici župan France Obljubek iz Kojškega. Ob prvi obletnici fašistične revolucije je ta bivši slovenski deželni poslanec imel v Gorici slavnostni govor sledeče vsebine: «Prejasi gospod prefekt! Ob obletnici fašistovske zmage, ki je prenovila duhove in osvojila italijansko pravo, tudi mi župani, predstavitelji tujerodnega prebivalstva, ponosni, da pripadamo močeni Italiji, ki jo je rešil in jo vodi Vodja, obnovljamo slovesno prisego zvestobe in obetamo, da se bomo živo oklepali fašizma in iskreno sodelovali z našo fašistovsko vlado. Tako poklanjamo vašemu gospodarstvu, vrednemu predstavniku močne in pravične fašistovske vlade, svoje spoštljive pozdrave!»

Te besede je izgovoril nekdanji slovenski poslanec in župan, za katerega so pisali, da je izpostavljen napadu krajevnega fašija v Kojškem. Da je tako enostavno pristopil k fašistom, je lahko le en vzrok: koristoljublje, ki je pri večini tedanjih slovenskih snoparjev bilo poglaviti, če ne edini vzrok za vstop v «metličarsko» stranko. Človek razume, da je to storil iz oportunizma, prav nič pa mu ni bilo treba imeti govore v Gorici in se tako prilizovati fašistom. Veliko tedanjih slovenskih županov je bilo tedaj odstavljenih prav zaradi svojih narodnih stališč. Mnogi so bili sodno in drugače preganjani, a vendar niso prešli na fašistično stran, čeprav je zaradi tega trpela njih družina.

Drago Sedmak

18.

Fašizem na Goriškem v letu 1923

Italijanski pogajalec, veleposl. Summonte, je opozoril Mussolinija na nevarnost, da bi se pogajanja s SHS prekinila, ker je bila napetost, zaradi Gentilejeve šolske reforme ter zaradi raznarodovalne politike precej huda in bi zatiranje slovenskega časa pisja gotovo prekinilo pogajanja. Zato je Mussolini 28. oktobra 1923 zaukazal videmskemu in tržaškemu prefektu (prefekt v Pulju se ne omenja), da se zaradi meddržavnih interesov suspendira odlok o dvojezičnosti slovenskih časopisov.

Slovenska časnika «Goriška straža» in «Edinost» sta takoj, ko je bilo mogoče, začela izhajati samo v italijanski verziji. Snoparska «Nova doba» pa je od tedaj dalje pa do svojega propada leta 1925, izhajala dvojezično in se imenovala tudi «L'Era nuova». Pokazala je svoje prepričanje in idejno podrejenost italijanskemu fašizmu, zlasti pa Pisentiju, saj o kakršnem samostojnem časnikarstvu pri Novi dobi ne moremo govoriti. V glavnem je šlo za prevode iz italijanskih časopisov, ki so velikokrat bili dobesedni,

Državna fašistovska stranka

Sekcija u Tolminu

Državljeni!

V nedeljo 6. aprila je fašizem z veliko sijajnostjo triumfiriral v celotni Italiji dosegavši proti žaram splošno naklonjenost celotnega naroda.

Z zadovoljstvom je sprejel italijanski narod, kakor vsa večina državljani v Istriji, na Krnu, v Druhi in v Trbiškem okraju, vstopivši v skupni narod, združivši se s vsemi drugimi državljani dobro storječi italijanskemu narodu, kateri je vdahnil od fašizma nioč, katerega je napravila slavnega in spoštovanega na svetu.

Tolminski fašizem, kateri je temu ljudstvu napravil toliko dobrot, z fašistovsko odkritostjo, spoznavši ker je ta okraj pokazal očitno sovražnost fašizmu, odstranivši se tako od italijanskega naroda, odpovedavši se sarbi in zemljanja, katere hoče vladati in meti za druge državljane Italije.

Politični tajnik.

Dr. MARŠAN MATTEO

Združena mladinska ekipa pod vodstvom Giannija Marsona

Cvet slovenskih goriških naraščajnikov pri Sovodnjah

Marson bo hkrati vodil tudi sovojenjske člane, ki bodo igrali na obnovljenem igrišču

Trener Gianni Marson

Gianni Marson, trener sovojenjske nogometne ekipe, že vse poletje skrbi, skupaj z nekaterimi člani vodstva, za ureditev nogometnega igrišča. Navozili so kar osem tovrstnih zemljišč, jo zdravili po igrišču in posejali travo, tako da je sedaj videti prav lepo urejeno.

Giannija smo obiskali med letošnjim prvim treningom ekipe. Vprašali smo ga, kaj si nadeja od bližnje sezone.

«Najprej moram povedati, da bomo letos trenirali na nogometnem igrišču na Peči (katerega nam je športno društvo Vipava prijazno odstopilo), ker bomo naše domače igrišče uporabljali samo za tekme. Začel sem s pripravo ekipe, ki je lani nastopala v tretji amaterski ligi, ter z novimi naraščajniško ekipo, ki jo bodo sestavljali mladi člani vseh treh slovenskih nogometnih klubov na Goriškem. Po dolgih letih se mi je izpolnila želja, da bi zbral skupaj mlade nogometaše Mladosti in Juventine ter

naše domače. Najprej sem obiskal mlade nogometaše, ki so se z zamislili povsem strinjali in nato sem se sestal tudi z vodstvom obeh ekip, s katerima smo se prijateljsko sporazumeli. Sedem igralcev doberdobske Mladosti že redno trenira z nami, še dva ali trije pa bodo še ta teden prišli od šlandreške Juventine.»

«Kakšne rezultate želi doseči v naraščajniškem prvenstvu?»

«Prvenstvo se bo pričelo v nedeljo, 18. t.m., in najprej želim, da bi v ekipi zavladalo prijateljsko vzdušje in da bi se med seboj dobro spoznali in lahko rečem, da mi to dobro uspeva. Doseganje rezultatov pa je vprašljivo, ker v tem prvenstvu nastopajo ekipe z dolgoletno tradicijo in mi bomo skušali napraviti dober vtis. Kar se tiče ekipe, ki bo nastopala v tretji amaterski ligi, bodo igrali pretežno isti igralci kot lani.»

«Kako pa je s prevozom mladih igralcev iz Šlandreže in Doberdoba?»

«To je težko vprašanje. Sedaj prevažajo fante posamezni člani vodstva v lastni režiji, snujemo pa idejo, kako priti do društvenega vozila, ki naj bi zadostilo potrebam prevoza naraščajniške ekipe.»

Naraščajniška ekipa

Vratarji: David Fajt, Aleksander Contin.

Branilci: Fabrizio Lakovič, Damjan Jarc, Boris Frandolič, Mauro Gerin, Guido Pahor, Damjan Vižintin, Zdenko Černic.

Vezni igralci: Marko Černigoj, Valter Ferfolja, Flavio Primožič, Germano Princi, Ugo Tomšič, Klavdij Vižintin, Giovanni Contin, Pavel Hmeljak.

Napadalci: Ivano Lavrenčič, Štefan Černic, Dario Zanier, Marko Fajt, Amedeo Cotič.

Članska ekipa

Vratarji: Robert Uršič, Marko Kovčič.

Branilci: Moreno Marson, Ferdi Kovčič, Rudi Petejan, Marjan Tomažič, David Devetak, Plesničar.

Vezni igralci: Fabjan Čevdek, Silvan Florenin, Egon Petejan, Stanko Radikon, Franko Bensa.

Napadalci: Marko Butkovič, Edi Sambo, Aleš Fajt, Sandro Kodrič, Milan Gomišček, Julko Čavdek, Aleš Kovčič.

MIRO KUZMIN

Danes igra za vas

Giorgio Ulian

Giorgio Ulian, do pred kratkim predsednik SD Mladost iz Doberdoba, je s svojim delom precej prispeval, k množičnemu in kakovostnemu razvoju nogometa v tej kraški občini

Ascoli - Fiorentina	X	2
Bologna - Varese	1	X
Cagliari - Verona	2	
Casertana - Pescara	X	
Cavese - Cosenza	X	2
Empoli - Sanbenedettese	X	2
Lazio - Juventus	1	
Milan - Roma	X	
Napoli - Udinese	2	
Padova - Rimini	X	
Reggiana - Carrarese	X	1 2
Sampdoria - Pisa	X	
Torino - Genoa	1	X 2

Nogometna trofeja Oskar Vatovac Že danes prva tekma

Danes se bo v organizaciji nogometnega odseka ŠK Kras pričel turnir za Trofejo Oskar Vatovac v spomin na preminulega dolgoletnega odbornika Krasa. Na turnirju bodo sodelovale štiri slovenske enajsterice in sicer Breg, Kras, Primorje in Zarja. Danes in jutri bodo odigrali na repenskem pravokotniku dve polfinalni srečanja, drugi teden pa bosta na sporedu mali in veliki finale za določitev zmagovalca turnirja. Vsa srečanja se bodo pričela ob 20.30, le finalno srečanje se bo začelo pol ure prej. To pa zato, ker sta za finalno srečanje predvidena, ob morebitnem neodločenem izidu po izteku regularnega dela tekme, še dva podaljška po 15 minut, nato pa še enajstmetrovke. Za določitev zmagovalca v ostalih srečanjih pa bodo ob morebitnem neodločenem izidu odločile e-

najstmetrovke. V vsaki ekipi bodo lahko na tem turnirju nastopili štirje igralci iz drugih ekip, ki pa bodo morali imeti ustrezno dovoljenje društva, kateremu pripadajo. Igralec lahko nastopa na tem turnirju le z eno ekipo, v teku srečanja, pa bo vsak trener lahko zamenjal vratarja in tri igralce. Za ostala pravila veljajo določila italijanske nogometne federacije. Sodelujoče ekipe na tem turnirju so zelo izenačene in vsako uganje o tem, kdo bo končni zmagovalac, je seveda odveč.

Razpored tekem je naslednji:
Danes, petek, ob 20.30: Zarja - Breg; jutri, sobota, 3. t.m., Primorje - Kras ob 20.30. Finale za 3. in 4. mesto v sredo, 7. t.m., ob 20.30; veliki finale za 1. in 2. mesto v soboto, 10. t.m., ob 20. uri. (S.K.)

OBVESTILO

ŠZ Bor - košarkarska sekcija obvešča, da se bodo treningi za mladince (letniki 1965-66-67) pričeli v ponedeljek, 5. septembra, ob 20. uri na stadionu «Prvi maj».

Teden dni uspešne vadbe združene ekipe deklic

V nedeljo zvečer so se s priprav v Škofji Loki pri Kranju vrnile mlade odbojkarice Bora, Kontovela in Sokola, ki so v osmih dneh opravile tri najst treningov in odigrale eno prijateljsko tekmo. Dekleta, ki jih je vodil Borov trener Aleksander Koren, pomagala pa sta mu še Igor Može in Rada Zergol, so bila na treningih zelo prizadeta. Čeprav se nekatere došle sploh niso poznale, so se kmalu spoprijateljile in ustvarile ozračje medsebojnega sodelovanja, ki je omogočalo, da so bile priprave vsestranske uspešne in koristne.

V Škofji Loki so se zbrale najboljše dekletke omenjenih društev. Priprave je v okviru sodelovanja med Borom, Bregom, Kontovelom in Sokolom priredilo športno združenje Bor (za organizacijo je brezhibno poskrbel odbornik Mario Sušteršič), pod imenom katerega bodo mlade odbojkarice skupaj nastopile v prvenstvu deklic in v članskem prvenstvu D lige. Igralke so v glavnem rojene leta 1968, med le-

tom pa bodo trenirale na «1. maju» v Trstu takoj po pouku, s čimer se bodo izognile težavam v zvezi s prevozi, saj vse študirajo na bližnjih svetovanskih višjih srednjih šolah. Po pripravi v Škofji Loki se bodo ekipe pridružile še nekatere druge igral-

ke Brega in Bora, tako da bo ekipa v popolni postavi. V Sloveniji je namreč vadilo samo devet deklet, medtem ko bo ekipo sestavljalo 12 do 14 igralok.

Po mnenju prirediteljev so škofojloške priprave potrdile pravilnost po-

Kaj meni ena od udeleženk

Tudi letos smo odbojkarice Bora odšle na priprave v Slovenijo in sicer v Škofjo Loko. Pridružile so se nam tudi odbojkarice drugih ekip, s katerimi smo postavile temelje nove, združene ekipe.

Treninki so bili zelo popolni, toda naporni. Vendar smo napor kmalu pozabile, ker smo se naučile veliko novega in utrdile svoje znanje. Imele smo tudi predavanja o pravilih igre, ki so bila zelo zanimiva in zelo poučna. Čeprav smo morale trdo delati, smo imele vseeno tudi čas za zabavo in za vzpostavljanje prijateljstev z drugimi mladimi športniki naše matične domovine.

Naš trud je bil poplačan, ko smo na prijateljski tekmi premagale ekipo Škofje Loke. Vrnile smo se polne novih izkušenj in dobre volje do dela in z velikimi željami ter upanji do novih afirmacij v bodočnosti.

Za vse uspehe pa se zahvaljujemo našim trenerjem, ki so imeli z nami veliko potrpljenja.

ALBINA POŽAR

1. — prvi	X	2
drugi	1	X
2. — prvi	X	1 2
drugi	2	X 1
3. — prvi	1	2
drugi	2	1
4. — prvi	X	1 2
drugi	1	X 2
5. — prvi	2	X
drugi	X	1
6. — prvi	1	2
drugi	X	1

Tečaj pri Banih

Vsi tisti, ki so se prijaviili za odboj-karski tečaj pri Banih, ki ga organizira ZŠSDI, naj se zberejo danes, 2. septembra, ob 8.30 pri Banih.

Tečaj bo potekal takole: 8.30 zbor trenerjev in tečajnikov; 9.00 - 11.00 jutranji trening; 11.00 - 12.30 programirani odmor; 12.30 - 13.30 kosilo; 13.30 - 15.00 programirani počitek; 15.00 - 17.00 popoldanski trening; 17.30 odhod.

Danilo Lokar

Ptičarjeva žena

«Ptica je takrat nemudoma povlekla gavico iz perja na prsih ali izpod perutnic, kjer jo je imela čez noč zakopano, in zvedavo pogledala. Kaj je? Jutro. Kmalu nato je nalahko zganila s perutmi, pa spet in spet in nazadnje je zaprla in jih zavihtela prav odločno. Jutro! Zdaj je bila prepričana in je vedela, kaj je. Šlo je kakor pritažen drget od ptice do ptice, dramile so se ena za drugo in ni trajalo dolgo, šel sem pred hišo, bilo je poskušanje kakor v operi, preden se zagrinjalo vzdigne. Najprej je bilo, kakor da ptica poskuša, ali ima še stari glas, kakor ga je imela včeraj in vse dni. Popolnoma negotova je bila, brez zaupanja, včasih pa tudi hripava. Pa kmalu se je izkazalo, da je naprava za petje, grlo, še tu in čisto pravišna, nato je šlo brez pomisleka. Jutra, ko so vsa grla oživila, so bila res brez primere, lahko rečem. Celo čudno se mi je zdelo, da ni sten razneslo, tako na gosto je bilo tkano predivo glasov in napevov in tako je odmevalo. A opazil sem, ko je šlo prav zares in ni bila šipa na oknu v okviru dobro pritjena, da se je steklo treslo in

3.

drobno pozvanjalo. To je držalo mojo ženico pokonci, pa ne toliko pokonci, kakor na mestu, da ni zmeraj popotovala in begala.»

«Kaj poveste, kaj poveste!»

«Bil je tisti nemir, dobro sem ga poznal, kakor v marcu, ko je postajal dan daljši, zvečer in jutraj ga je bilo več, ko so loke ozelenele, vode narasle in nabrekle in je vrba nad vodami postajala vse gostejša, težja. Bil je čas, ko se je ustavil na naših rekah in njihovih rokavih žerjav ali štoklja, preden sta potovala na sever; čas, ko se je kos s kosovko nemirno preletaval okoli hiš po vrtovih in mejah, z eno besedo, bil je čas ptičjih svatb in tisti nemir je segel tudi v moje prostore, med moje stene, v moje kletke in gajbe. Kakšen nemir — ptice so vzkričevale kakor ranjene tudi ponoči v snu in se zaganjale v žične stene. Prostora, prostora! so govorile, a sam nisem vedel, kako bi jim dal več prostora. Kri terja svoje, kri terja vse! so še naprej poklepetavale ptice, a tudi s svojo krvjo nisem včasih vedel kam in kako. Bil je vihar, neenakomeren pomladni čas rašče, ko sem bil tudi sam zbežan in nisem vedel ne z njimi ne s samim sabo, kako bi. Počival je.

«Razen pri kanarčku velikih pesnikov in melodij med svojimi pevci nisem mogel odkriti. Vprašal sem pri Pakiževem gospodu, tudi on je bil tega mnenja. «Kos nima melodije,» je rekel, «le poslušajte ga. Na-

pev pač ima, prvi verz in zagon in voljo, da poje naprej, do velike melodije pa ne pride. To gre kakor valovi na reki, enakomerno se kodrajo, noč in dan in v večnost gre tako, do neba pa ne zleti nikoli.» Slavec je izjema. In to izjemo sem najbolj častil. Težko je priti do njega, še najlažje, ko gnezdi, ko prepeva svoji družici v gnezdu in živi tisti čas kakor v snu. A ta čas je kmalu mimo in potem tudi s slavčkom ni veliko. Če ga ne dobite s samičko in gnezdom vred, pa tudi poje ne. Vidite, da je prav petje tisto, kar iščemo in težko najdemo.»

«In težko najdemo,» sem ponovil, kakor da hočem besede pribiti. Pa ni bilo treba nič približati in pritrjevati, ker je veliki ptičar sam razpredal besedo.

«Heinrich Heine je pa bilo ime tistemu kanarčku, ki sem ga odkupil pri mojstru v predilnici, Nemcu. To je bil pevec. Grlo mu je nabrekli, kakor da ima golšo, ko je jutraj pel, in kar videl sem, kako zna uporabljati svojo godel. To pa. Po nekaj ur se ni utrudil in za plačilo je vsakokrat dobil lepo na koreniki narezan rdeč radič. Veselo je klujuval in si oddihl po napornem opravilu. Slavčka sem samo enkrat imel, z gnezdom in valivko, pa je bilo kratko veselje, poginila je dvojica in do petja še prišlo ni. Seveda, potoka in grmovja in cvetja in vseh žuželk, gosenic in črvov nisem mogel spraviti v svojo izbo. Drugače pa ne verjamem, da hoče penica ali strnad kaj posebnega povedati.»

Naročnina: Mesečna 9.000 lir, celoletna 108.000 lir. - V SFRJ številka 6,00 din, naročnina za zasebnike mesečno 100,00, letno 1000,00 din, za organizacije in podjetja mesečno 140,00 letno 1400,00 din.
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Gradišče 10/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 39.000 lir. Finančni in legalni oglaš: 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglaš: 550 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi, iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPL.

primorski

dnevnik

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD Stretto De Rubis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopišnih založnikov FIEG

V italijanskih zaporih letošnje poletje znosnejše

RIM — Po poldrugem letu od amnestije, ki je izpraznila italijanske zapore za 8.000 enot, je prebivalstvo v zaporih spet naraslo ter prešlo krizno raven. Sedaj je v zaporih 39.000 zapornikov.

Po zadnjih statistikah uprave zaporov je bilo konec julija 26.968 zapornikov in 1874 zapornic. Od teh jih je 30. odst. prestajalo kazni, 70. odst. pa jih je čakalo na obravnave prve stopnje, oziroma druge stopnje (prizivi). Primerjava s podatki iz decembra 1981 je izredno značilna. Tedaj je bilo v zaporih 36.000 zapornikov, medtem ko je znašala zmogljivost 26.000 postelj. Po zaslugi amnestije, ki je stopila v veljavo malo pred božičem, je prebivalstvo v zaporih padlo na 23.000 enot.

Od tedaj se je položaj ponovno poslabšal, čeprav so začela delovati nova zaporniška središča (Voghera, Carinola, Vercelli, Sollicciano in Crotone) s katerimi so pridobili 2.000 mest. To pa ni bogve kaj pomagalo, ker so morali zapreti stare in preživle zapore, kjer življenje ni bilo več mogoče.

Statistična opazovanja niso za bodočnost nič kaj o-

betavna. Zdi se, da se je mesečni porast zaporniškega prebivalstva ustalil tam nekje okoli 500 enot. To pomeni, če se bo šlo naprej po tej poti, bo prebivalstvo naraslo nad 40.000 enot. Že pred poletjem smo se približali temu številu.

Nekoč bi bilo tako stanje eksplozivno, toda sedaj, že nekaj časa sem, je ozračje mirnejše. Niti vroče poletje ni bogve kaj pokvarilo tega vzdušja.

Na ravnanjstvu zaporniških ustanov so očitno zadovoljni. Pravijo pa, da je k temu prispevala vrsta činiteljev. Spremenila se je zaporniška politika, poskrbeli so za odločno ločitev političnih zapornikov od drugih. V zaporih so odprli posebne sekcije za najbolj nepopustljive in nevarne. To politiko so izvajali tudi na področju navadnega organiziranega kriminala. Preučili so vse primere ter šele potem odločali, kam priprejeti posameznika. Tako so na primer strogo ločili zapornike «Nove organizirane kamore» od tistih, ki pripadajo «Novi družini» (Nuova famiglia) zato, da bi onemogočili neposredne stike med skupinami ter neizogibne napetosti.

Papežev avto je nared

V avstrijski tovarni avtomobilov Steyer so včeraj dokončno priredili terensko vozilo, ki ga bo papež Janez Pavel II. uporabljal med obiskom v Avstriji. (AP)

Še eno mlado življenje žrtvovano heroinu

RIM — V seznam žrtev bele smrti bodo ponovno vpisali novo ime. Pred nekaj dnevi je namreč v Rimu umrlo dekle, potem ko si je vbrizgnilo dozo heroina. Dekle, 20-letno Carlo Dotto, je našla sestra in jo takoj odpeljala v polikliniko. Za mlado narkomanko pa ni bilo več pomoči in je kmalu nato izdihnila.

Rimska kvestura je uvedla preiskavo, da bi ugotovila, kdo je prodal dekletu mamilo. Ni to namreč osamljen primer smrti zaradi doze mamila, ki ne bi smela človeka priversti v življenjsko nevarnost. Razpečevalci prodajajo namreč vse pogostejše mamila, ki so mešana z drugimi snovmi, po navadi z laktozo (mlečnim praškom) in prav to povzroča smrt.

Medtem so na jugu Italije v Bariju policijski agenti izvršili pomembno akcijo proti razpečevalcem. Sodnik iz Tranija je izdal 33 zapornih nalogov z obtožbo protizakonite posesti in razpečevanja mamil. Trideset izmed obtožencev je že v ječi zaradi drugih prekrškov, ostale tri pa so priprli v sredo ponoči. Po redkih vesteh, niso še namreč dali javnih izjav, naj bi šlo za skupino manjših razpečevalcev, med katerimi so tudi osebe, ki so imele stike z večjimi tolkami. Zaskrbljujoče pa je predvsem dejstvo, da so skoraj vsi obtoženci izredno mladi.

V Osoppu štirje sindikalisti ob delo pod obtožbo industrijskega vohunstva

VIDEM — S hudo obtožbo industrijskega vohunstva je ravnateljstvo tovarne De Simon Spa iz Osoppa (eden od štirih članov konzorcija Inbus za proizvodnjo avtobusov) odpustilo z dela sindikalnega predstavnika Masima Vittija, medtem ko je trem članom tovarniškega sveta — Paolu Chiappoliniu, Adrianu Londeri in Remigiu Stefanattu — prekinilo delovno razmerje.

Pri enem občasnih nadzornih obhodov po tovarni so namreč — trdi uprava — v garderobnih omarih štirih sindikalistov našli dokumente, ki jih je uprava označila kot «izredno pomembne in rezervirane» in ki se baje nanašajo na proizvodnjo in na tovarniško osebje. Dogodek je iz meseca julija, medtem pa je ravnatelj-

stvo zbralo «pravne in pogodbene elemente, ki opravičujejo zgoraj omenjene ukrepe proti štirim delavcem,» je dejal Giovanni De Simon.

Presenetljiva odločitev ravnateljstva furlanskega podjetja je vzbudila takojšnje reakcije sindikalnih organizacij, ki so za danes dopolne napovedale dveurno stavko vseh delavcev na industrijskem območju Osoppa ter kovinarjev zgornjefurlanskega industrijskega bazena.

O odpustu in treh prekinitvah delovnega razmerja bodo 6. septembra razpravljali na sodišču v Gemoni. Giovanni De Simon je ob tem izjavil, da ima vodstvo podjetja povsem mirno vest, in da je v utemeljenost svojih ukrepov trdno prepričan.

Štirje obtoženci se težke krivde, ki

jim jo nalaga uprava podjetja De Simon, seveda branijo in so ob pomoči sindikalnih organizacij zadevo že prijavili sodstvu. Ravnateljstvu namreč očitajo nedovoljeno prisvojitve njihovih osebnih stvari, medtem ko leto odgovarja, da so bili dokumenti spravljani v omarih, v katere ima osebje, ki ga je uprava pooblastila, prost vpogled.

Ce je trditev resnična, bo sodna prijava, ki so jo štirje obtoženci postavili na račun vodstva podjetja De Simon, najbrž brez vsakega učinka. Vse kaže, da bo končno besedo vedel darle izreklo sodstvo, saj je bilo do zdaj neuspešno tudi posredovanje Zdrženja industrijskega, da bi ta izredno občutljiv primer rešili brez posredovanja sodnikov.

Zlato v Kalabriji: splahnele lepe sanje

REGGIO CALABRIA — Za improvizirane kalabrijske iskalce zlata bo navdušenje nad bogatim dobičkom, kar kmalu splahnelo. Pred nekaj dnevi se je namreč razširila vest, da so na prodih nekaterih hudournikov v pokrajini Cosenze našli zlate lističe. Kmalu nato je ob rekah kar mrgolelo ljudi, ki so upali, da bodo z izpiranjem zlatonosnega peska in grušču našli vsaj zrnce za spomin. V nedeljo se jih je nabralo toliko, da so se med seboj kmalu začeli pričkati.

Včeraj pa je iz znanstvenega sveta prišla žalostna vest, da so vsa upanja o morebitnem odkritju zlate žile zaman, saj je pojav, do katerega pride precej pogostoma, treba pripisati posebnemu geološkemu fenomenu, ki mu izvedenci pravijo mineralizacija. Profesor Giangaspere Zuffa, ki je to izjavil, je še povedal, da so že izdelali načrt za morebitno izkoriščanje zlatih žil. Količine zlate rude pa naj bi bilo premalo, da bi se sploh splačalo začeti z resnim delom.

Medtem je profesor Benedetto de Vivo pripravil posebno mapo, ki jo bo predstavil na prihodnjem kongresu geologov na Finskem, kjer so zaznamovane točke z najbogatejšimi najdbišči zlata v Kalabriji.

Bolezen in smrt v kontejnerjih

NEAPELJ — V «kontejnerskem naselju» velikega središča Acerra, v neapeljskem zaledju, so v dveh mesecih zaradi nevarnih stanovanjskih razmer umrli že trije dojenčki, mnogi drugi pa so skupaj z ostarelimi in bolehnimi stanovalci teh «zabojev» na koncu moči. Komunistični župan dr. Pasquale Patricello je izjavil, da si občinska uprava prizadeva storiti vse, kar je v njeni moči, da bi preprečila nadaljnje tragedije, a je pri tem povsem osamljena.

V kontejnerjih trenutno živi 45 družin, ki jim je potres uničil domove, položaj pa se je še poslabšal v poletnih mesecih, ko je temperatura v teh človeka nevarnih bivališčih dosegla nevzdržno višino. Poleg tega so kontejnerji pretesni in brez najosnovnejših higienskih naprav. Če k temu dodamo nizko socialno raven njihovih stanovalcev, ki ji s preprostimi besedami rečemo revščina, umazanija in nered, dobimo popolno podobo povsem degradiranega, človeku neprimerne okolja, v katerem gospodarita bolezen in smrt.

Po besedah župana Patricella je občinska uprava pred kratkim prikrbela stanovanja desetim družinam, tako da so kontejnerji ostali prazni — toda ne za dolgo. Vanje so se namreč naselili potepuhi in zasvojenec mamil, saj občina nima denarja, da bi izpraznjene kontejnerje odstranila, tako da se začarani krog revščine in propadanja nadaljuje.

Toda, napredna občinska uprava Acerre se ne misli vdati. Po županovih besedah pa november predvidevajo, da bodo uspeli izseliti skoraj vse stanovalce kontejnerjev.

Prezir do invalida

RIM — Ker ni dobil invalidskega vozička, je prileten italijanski emigrant zgubil letalo in je moral čakati štiri ure na naslednjo zvezo na neudobnih stoli v čakalnici rimskega letališča. Protagonist epizode, ki čakaletni rimski letalski. Protagonist epizode, ki čakaletni rimski letalski. Protagonist epizode, ki čakaletni rimski letalski.

Ker je pohabljen, večasih pa mu ponagaja tudi srce, je Di Pietro že v Melburnu pred odhodom naročil invalidski voziček, da bi lahko v času prispel iz terminala za mednarodne polete v postajo za državne letalske zveze, ki sta oddaljeni nekaj sto metrov. Njegovo naročilo pa so prezrli in nesrečen je moral tako presedeti v Fiumicinu dobre štiri ure, preden je stopil na letalo za Catanio. Domovina, po kateri se mu je v tujini stalno tožilo, se mu ob vrnitvi ni prikazala v nič kaj mikavni luči...

Piratski napad na romunsko ladjo

LIMASSOL — Dvanajst oboroženih mož je v prejšnjih dneh ugrabilo v libanonskem pristanišču Tripoli romunsko tovorno ladjo in jo preusmerilo na Cipr. Drogodek, ki spominja na čase, ko so gusarji in pirati se kraljevali v Sredozemlju, se je srečno končal. Na Cipru so se pirati predali policijskim organom.

N. V. Gogolj: Taras Buljba

(44.)

riše: Željko Lordanić

